Ն 6638

1907 ՅՈՒՆԻՍ 11 ԲԱՁԱՐ ԷՐԹԷԱԻ

1325 ՁԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎԱՎԷԼ 13

ԵՐՄԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱԼՄ

ՁԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱԼՄ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԳԼԱՐԸ

	12 այլագ	6 այլագ	3 այլագ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մեկմիտիյէ 20 ղրուշան

1877 ՍԿԶԲՍԻՆՏԻ ՏԻԳՐԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԻԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻԻՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده دیقران جیوملك تأسیس ایتمشدر) صاحب امتیاز : جیوملکیان عائله‌سی

DJERIDEI-CHARKIE
20. Avenue de la Sublime Porte.
Fondé en 1877

ԻԼԱՆԱՔ ԳԻՆԱԳԼԱՐԸ

Մինչեւ, 2նեմ, վէ 3իւնեմ սահիպէ ղ.	6
4իւնեմի սահիպէ սաթըրը	» 3

Իսարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Կազէթա իսարէսինէ այիտ մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ՅԱԿՈԲ Տ. ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաֆիյայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տերճ օլունմայան եվրաղ իտտե օլունմայաճագ։

ՄԻԻՍԱՀԷՊԷ

ՅԻՆԻՔ ՊԱՀՆՈՅԱՐԸ

Տէնիզլէ կէրէ՛ լէթրը. — Թապէտէ սէրմէ՛ռըզը պէնիզէ կէրէյնիզ. — Տէնիզտէյնը ԲՐԷՏԷՊՐԸ. — Տէնիզտէյնը ռըհտէրի օլան ֆէպէրէլէրի. — Պահնէ մահալլէրի. — Նարը՞լ պէնիզէ կէրէզէ վէ նէ՞ գարար վէրէճէ՞ պէնիզտէ քալմըզը. — Աչըք պաշ էլէ դ՞, եօքսա ԲԱՖԷԼԷ էլէ դ պէնիզէ կէրէզէ։

Եպ կէլտի, սրճագլար պաշլարտը. տէնիզէ կիրմէք արզուսը պաշ կէսմէ՝ բէյօր. տէնիզ սուլարընը խասսէի չիֆտլիքի մալիւմ. պունա իհթիյաճը օլմասըզընը ֆարզ իտէնլէր տէ սէրինէնմէք, արա սըրա խօշ վագզթ կէչիրմէք իչիւն տէնիզէ կիրմէկէ լիւզում կէօրլրլէր. պիզէ դալըրսա պու լիւզում պահնէս իտէնէքլէրին չախսի մէյլլէրինտէն վէ զվգրերվէրլիկինտէն զիյատ ուշվալը պէտէնիյէ վէ զապիւիյէթը պէհնէվիյէ-սիյլէ թէյյիւն իտէր։ Պունըն թագտիրի իսէ, թապիի պիր թապիպը միթէխասսիսին իշի տիր։ «Գարբուզ գապուզը սույա տիւշմէյաքճէ տէնիզէ կիրիլմէզ» եօլընտա խալգ արասընտա չայի օլան բիլայէթ պահնէս մէվսիմինի թայինէ էսաս օլմա տա — գարբուզ գապուզը տէնիզէ տիւշիպի հալտէ պիլէ— պիր թապիպը միթէխասսիսէ կէօրեանմէտիքճէ տէնիզէ կիրիլմէսի թավսիյէ օլունմաճագ։ Գարբուզ գապուզընը տէնիզէ տիւշիպ տիւշմէտիկինի պիլէմէյիզ. ֆագաթ գարբուզը թուրքմանտաը մանավլարը բաֆլարընտա գոնուլարընը կէօրիյօրզը. հէր հալտէ տէնիզ պահնէսլարընտան պահա իթմէկինի թամ մէվսիմի տիմէք տիր։

Տէնիզ սուլարընը թուզը օլտուզը մալիւմ տիր։ Տէնիզ սուլարը միւհմէվիյաթընը սըհհէթի նէֆի՝ պու թուզլարան նէյէ թ իտեր. պիր քէրրէ տէնիզ սույընտաքի թուզլարընը նիսպէթ վէ մըգտարը՝ սույը հէր գըմընտա այնը ալրէճէ օլմասընը կիպի, մութթէլիֆ տէնիզլէրին հավի օլտուզը թուզլար տա այնը մըգտարտա տէյյլ տիր. տէնիզ սուլարընը նիւզիմնէքի թուզլարընը մըգտարը տէրինէրտէքինտէն զիյատ տիր։ Պիր տէ տէնիզ քէնարլարընտաքի սուլարընը թուզլարը աշըգլարտաքի սուլարընը միւհմէվիյաթընտան զիյատ օլտուզը կիպի ճէնուպտա ,պուլընան տենիզլէր տէ չըմնալտաքիլէրտէն տահա թուզը տըր, տէնիզ սուլարընտաքի թուզլարընը մըգտարը տէնիզ նիւզիմնէքի թէպէխխուրաթընը (չոզիացում) չոգ վէ ազընընա թապի տիր։

Իրոգրաֆ տահա օ զէման պու հատիսէյէ վագզը օլարագ ,դիւնէշ սըճագլըզընը թէպէրլիյլէ սու տամլարընը զայէթ ինճէ պուխար հալինտէ ուչուրզընը վէ թուզլարընը աղըր օլմասը միւնասէպէթիյլէ գըսմը քիւլլիսի սապիթ գալարզընը խյսահ իտիյօր։ Էրպապը ֆէնէրին պու պապատ իթմտիլէրի թէտգիգաթ նէթիյէսինտէ, Պալթիգ տէնիզինտէն ալընան 1000 կրամ սուտաքի թուզլարընը մըգտարը 16 կրամ օլտուզը անլաշըլմըշ տըր։ Հալպա քի Պրիթանիա սահիլէրինտէքի այնը մըգտար սուտա պուլընան թուզ 75 կրամ տըր։ Կիւնէշին սըճագլըզընա վէ պինտէնալէյէ թէպէիսիր հատիսէսինէ զիյատէսիյլէ մաարուզ պուլընան Պահրը Մուհիթը Աթլասի սուլարընտաքի թուզ մըգտարը 1000-ե 95 կրամ տըր։ Պահրը Սէֆիտ իլէ Պահրը Լութֆը (մեռեալ ծով) սույը տահա զիյատ թուզը տըր։ Հաթթա սոնրաքինտէ թուզ մըգտարը օ գատար չոգ տըր քի իշինտէ պալըգ վէ սարի սու հայվանաթընտան հիչ պիրիսի եաչայամամագտա տըր։ Իրպապը ֆէնէն թարափընտան տիրէն իսթա օլընան «անալիզ» նէթիյէսինտէ ճիւրի իյտ վէ ասիտ գարպօնիք պուլընմըշ տըր։ Տէնիզ սուլարը միւհմէվիյաթը մէյանընտա պաղը մէվսիտը հայվանիյէ վէ նէպաթիյէ տէ վար տըր։

*** Տէնիզ վէ նէհր սուլարը տէրիյէ գուվվէթ վէրիրլի կիպի էֆալը ճիլտիյէյի տէ արմըրըր վէ թէպէիրը գուվվէթէ մէտար օլուր, սու վիճնուտա տօգուճրզճա գանընն տէվէրանը չապուգլաշըր, իհրազաթ տահա զ ,յատէլէրի, պէտէնտէ ֆաալիյէթ արթար, հաղընն զօլայլաշմասը հուսուլէ կէլիր, իշթիհա արթար վէ խիլասա ինսանընն պիթիրն ազալարընտա պիր հալը ինթիզամ թէգարբուր իտեր։ Անճագ եէմէք իշմէք պահսընտա իհթիյաթ լազըմ տըր. իշթիհա գուվվէթիյէ միւթատտան, միտենին թէհամմիւլինտէն զիյատ եէնիլէն թասմըն պիր սուի հարմա սէպէպ օլապիլմէսի խասրըա կէթիրմէլի տիր. իշթիհանընն սուի խթիմալէ օղսաթըլմասը տէնիզէ կ'ըէնլէր իշիւն տուհիհլէճէք իշ տիր։

*** Տէնիզ պանեօ մահալլէրի տէ պաղը շէրաթը սըհհէյէ թապի տիր։ Պանեօ եէրինին ալթը չամուրը վէ հավրի չաղըլըր, սուլար բիս զօգուլը օլմասալը վէ պանեօ եէրինտէ հիւքէք գայալըգլար վէ չաղըլ հըզընլարը պուլընմասալը տըր։ Տէնիզ պանեօլարը իշիւն էն միսահա վէ էն մուվաֆֆըզը սըհհէթ օլան եէր՝ զէմինի տիւզ վէ գումը վէ սահիլտէքի գումսալար տըր։ Պանեօ եէրլէրինին բիւգնիարտան մահֆուզ եէրլէրտէ թէէսիսի լիւզումընտան պահսան մահալ եօգ տըր. Պու կիպի մահալլէրտէ սու թէմիզ տիր. պուրատա հավայը պօզապիլէճէք սեպեպլէր պուլընմատըզը իշիւն պանեօ իտէնլէրին սըհհէթլէրի թահթը լմնիյէթտէ տիմէք տիր, տէնիզի նէպաթաթը պահրիյէ իլէ զարլը, եանի եօսունը եէրլէրտէ պանեօ իթմէք մուվաֆֆըզը սըհհէթ տէյիլ տիր։ Պաթագլը, չամուրը գէմինլէր իւզէրինտէ պանեօ իթմէք մուվիրը իւզէրինտէ պանեօ իթմէք մուվիրը տիր. սահէթա պու կիպի եէրլէրէ խասթալըգլարընն մէնպալը տիմէք միւնասիպ օլար։

Սէվահիլը Օսմանիյէտէ էն լաթիֆ պանեօլար թէէսիսինէ միւսաիտ մահալլէր վար տըր։ Շէհրիմիզ սէվահիլի տախի՝ էն լաթիֆ, էն մուվաֆֆըզը սըհհէթ տէնիզ համամլարը թէէսիսինէ միւսաիտ տիր։ Տէնիզ համամլարընը սուրէթլը ինշասընտա վէ միշիթերլէրին թէէմիմը իսթիրահաթլարը իշիւն համամ սահիպլէրի թարափընտան տահա զիյատ իլթիզամը հիմմէթ վէ արզաթ օլընսա, շիպահէսիզ մէմլէքէթիմիզտէ մէվճուտ տէնիզ համամլարընը պիթիւն տիւնեատ նազիրինի պուլմագ միւմքին օլամազ։

*** Մալիւմ տիր քի, տէնիզէ կիրմէք պաղը թէտապիրը իհթիյաթլէ վէ սըհհէյի իլթիզամ իտեր, տէնիզէ կիրմէնին էն միսահա զէմանը էօյլէնէն 2 վէ եախօտ 5 սաաթ սոնրա տըր. պու զէմանլարտա տէնիզ սույը միւթէթիլ տէրէճէի հարարէթտէ պուլունը։ Տէնիզէ շիտտէթլէ տիթլալագ սու իշինտէ չէտիտ հարաքէթլէր իճրասը միւնասիպ օլմասընը պակա, պիլհարաքէթ գալմագ տա մուվաֆֆըզ տէյիլ տիր, պանեօտան էվվէլ վէ սոնրա տա նէ վիճմատը եօրահաճ տէրէճէսէ հարաքէթ, նէ տէ սուրէթը մութլագտա խթիրահաթ չայանը թավսիյէ տէյիլ տիր։ Տէնիզ համամլարընա արապա իլէ տէյիլ, ադըր ադըր եիւրիյէրէք կիտիլէլի տիր. սու իշինտէ տախի էլէր վէ այագլարա խաֆիֆ խաֆիֆ հարաքէթ իճրասը սուրէթլէ եիւզէք լազըմ տըր. պու սուրէթլէ պանեօտան մաթլուպ օլան ֆայտէյի սըհհէյէ հասըլ օլապիլիր։

Սու սըճագ իսէ, տէնիզէ զիյատէնէ զամագտա պէիս եօգ տըր, պիթթապի պունըն տա պիր հատտը վար տըր. չոգ քիմսէլէր իշիւն 10-15 տաղիգա քեսֆի տիր. գավիթիլպիսնէ քիմսէլէրին պաղէն 25-30 տաղիգա գատար սուտա զամամլարը միւքէմմէլ տիր, պաղը քիմսէլէրին եարարընը կիպի սաաթլարճա սուտա գամագ պանեօլարտան պէքլէնիլէն ֆէվվարտը սըհհէյի մահվ իտեպիլիր, սուտա պուլունընընը վազըթ վիճուտըմընդա պիր տիթրէմէ վէ իշիւմէ հասըլ օլտուզունը հըսս իտէր իթմէզ, սուտան չընգմագ լազըմ տըր։ Տէնիզտէն չընգար չընգմագ վիճուտընը գուրու պիր հավլու իլէ օղա օղա սիլինիպ գուրութըլմասը իյմագ իտեր. տէնիզ պանեօսընտան սոնրա վիճուտընը օղուլմասը, սոնրա զայէթ միւթէտիլ կէզինթիլէր եարըլմասը սըհհէթ ըէք նաֆի տիր։

*** Տէնիզէ չընգլաք կիրմէք վէ եախօտ կէօմլէք կիպի, պիր էլպիսէ վէ պաշլըգ վէ սյագ գապը իլէ պահնէս իթմէք մէսէլէսի պիր չօգ միւնագաշալարը մուճիպ օլմուշ տըր։

Պաղըլարընա կէօրէ էրքէք իշլէնն եալընզ պիր տէնիզ սոնը եախօտ բէշթիմալ քեսֆի տիր. պաշլարը չընգլագ վէ սաշտան արի օլանլարա սու կէչմէզ զամանտան եարըլմըշ թագէէլիր թավսիյէ օլընըյօր, հալպա քի պահնեօտան սոնրա պաշընը կիւզելճէ զուրուլմագ շարթըյլա էրքէքլէրին աշըգ պաշ օլուրագ տէնիզէ կիրմէլէրի ճաի պահս տէյիլ տիր. պաղը եէրլէր իշիւն ալնիպ ադագ գապըլարը իսթիմալինէ զարուրէթ վար տըր. լաթիֆ, բագիպ զամանալ մայալլէրտէ պահնեօճըլարը պու իհթիյաճտան ազատէ օլտուզլարը սեօյլէմէկէ համէթ եօգ տըր։

Գատընլարը պահնեօ կանանընտա պաշլարընը սու կէչմէզ պիր վասըթա իլէ գարամալարը մէսէլէսի խայլի սեզ կէթիրիր, պու մատտէ խայլի միւպահասարը մուհիպ օլմուշ տըր։ Պաղըլարընա կէօրէ, զատըն սուշլարընընն չոգ վէ ուզուն օլմասը պունլարընն գօլայ գօլայ գուրուլմասընա մանի վէ պահնեօնընն միւտտէթը տէվամընա պէօյլէ ազ չոգ նէմլաք գալմասը սուշլարընն սընչէթ իթնէ մուգիր օլուր. պինանէնալէյէ պունլարա կէօրէ գատընլարընն պէհէմէհալ պահնեօ էնսասընտա սուշլարընը գարամալարը լիւզումը մուհագագ տըր։ Պաշգալարը, պաշընն հավա ալմասընա մանի օլմասը սեպեպլէ պու թագէէլէրին իսթիմալի ալէյհինտէ տիրլէր. հալպու քի, պահնեալարընն նիհայէթ 15-20 տաղիգա աէվամ իթմէսինէ նազարէն պաշընն պու միւտտէթ զարիքընտա թագէէլիընտա թէնէֆֆիւս իթմէմէսի պէօյիւք պիր մահվուր թէշքիլ իտէմէզ. ուզուն ըալագ սուշլարընն չապուգ վէ քեամիլէն գուրութըլմասը գէլ՚ալ օլմատըզը վէ սուշլարընն ապ չոգ բութուսպէթլի գալմասը մահվուրը պուլունտըզը իշիւն, գատընլարգա թագէէ իսթիմալի տահա զիյատէ էմնիյէթ պաշլ օլտուզը շիպահէսիզ տիր։

Պիր խոճա իլէ չակիրտ արասընտա.
—Պիր կէնն գա՞չ սաաթ տըր։
—Եիրմի պէշ։
—Եիրմի պէշ մի, ամմա եարտըն հա՞, պու նա՞սըլ օլուր։
—Կէչէնէտ կիւնլէրին պիր սաաթ ուզամըշ օլտուզընը սեօյլէմէտինի՞զ մի...։

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԼԱՇԷՅ ՍՈՒԼԶ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Լաշէյտէն 19 յունիս Թարիխյէ եաղըլըյը,

Բէսմէն նէյր օլընան պիր պէյանանամէ մէալինէ նէզարէն Ամէրիգա մուրախխասլարընտան պիրի գօնֆէրանս բէհսի Մ. Նէլիտօվա Մ. Բուգվէլթին պիր նամէսի վէրմիշ տիր։ Պունտա Ամէրիգա մուրախխասլարընն բրօգրամ խարիճինտէ պապը թէգլիֆլէր տէրմէյան իթմէլէրի հագգը թալէպ իտիլմիշ տիր։ Մ. Նէլիտօֆ Ամէրիգա մուրախխասլարընն պու թէգլիֆլինի գապուլ իթմիշ տիր, չունչարվա քի պէյան օլընաճագ թէգլիֆ տիրէր թէգլիֆլէր սըրասըյլա միւգաքէրէ օլընաճագ, պու տա էվվէլա գօնֆէրանս բէհսինէ թահրիրէն թէգլիվ իտիլմէք, սոնրա պիրէր մաթպու նիւսխէսի մուրախխասլարա թէվզի օլընաճագ տըր։

Ինկիլթէրրա մուրախխասը եէնի թէգլիֆ տէրմէյան իթմէք հագգընը մուհաֆազա իթմիշ տիր։

Իսպանիա մուրախխասը Մ. Լէօն Պուրժուա պիրինի գօմիսիօն (հաքէմ մէճլիսլէրի սուտրընա մէնսուբ) բէհսիլինէ, Հօլանտա մուրախխասը Մ. Պէրնէրթ իքինճի գօմիսիօն (գարա մուհարպէպէրի վէ պիթարափըգ մէսէլէլէրինէ միւթէալիգ սուտրա մէնսուբ) բէյսաէթինէ, Իթալիա մուրախխասը Մ. Թօրնիէլլի իչշինճի գօմիսիօն (հուգուգա պահբիյէ մէնսուբ) բէհսիլինէ, Բուս մուրախխասը Մ. Մարթէնս տէօրտունճի գօմիսիօն (տէնիզ մուհարեպէլէրինտէպիթարափըգ վէ հուգուգը պահբիյէյէ մէնսուբ) բէյսաէթինէ թային իտիլմիշ տիր։

Ալման մուրախխասը Մ. Կրիքէ, Արժանթին մուրախխասը Մ. Տրալօ, Ավըսթրիա մուրախխասը Մ. Լամասէն, Տանըմարգա մուրախխասը Մ. Պրոն, Ֆրանսա մուրախխասը Պ. Տէթուրնէլ, Գոնտան, Մէքսիգա մուրախխասը Մ. Էսթէբա, Նորվէկիա մուրախխասը Հաքէ, Բուլգարիա մուրախխասը Մ. Պէլտիման, Շուէտ մուրախխասը Համարսկիօն, Զուիցերիա մուրախխասը Գարլէն, Ինկիլիզէրա մուրախխասը Սաթօվ, Իթալիա մուրախխասը Ֆոտչինաթօ, բէհսը սանի սըրիաթընը իհրազ իթմիշլէր տիր։

Ավսթրիա մուրախխասը սէֆիր Ֆոն Մէրի իլէ Ինկիլիզէրա մուրախխասը Սըր Իտուարտ Ֆէրի, Պրազիլիա մուրախխասը Պարպուզա պիրինճի գօմիսիօն ֆախրի բէհսիլինէ. Ալման մուրախխասը սէֆիր պարոն Մարշալ, Ամէրիգա մուրախխասը ժէնէրալ Բօրթէր, Բորթուկէզ մուրախխասը Մարքի տը Սօվէրալ Գատընճըզընը պէքլէմէքտէն օսանմըշ, եիւրիյէրէք օթասիօնա գատար կիմմիշ օլտուղընը թախին իթտիմ. ուզուն պիր եալ տէյիլ. օ զէման գար տա եաղմայօր իտի, վագզա պուլութլար վար իտի. պըրագտըմ չընգտըմ. հէր նէ գատտը սէրիսօշ օլսամ, հաֆըզամ նէրինտէ տիր. հաթթա օն ֆիրանգա բազարլըգ իթմիշ օլտուզընը վէ բարամը ալարըզմը տա պիլիրիմ։

—Գարուենն էօնինտէ պէքլէտիլին սըրատա իշէրիտէն հիչ պիր շէյ սէզմէտին մի։

—Հիչ պիր շէյ։

—Տապանճա, թիւֆէնք սէսի իշի՞թմէտին մի։

—Իշիթմիտ. ուզագտա, օրմանտա ավլանըյօրլար իտի։

—Օրմանը սօրմայօրըմ, էվին իշինտէ։

—Այլա, եէմին իտէրիմ քի հիչ պիր շէյ իշիթմէտիմ։

Մուսթանթըզ.— Բէք ալէա, հայտէ կիթ իշինէ.—տէյիպ, արապանընը սալըվէրտի։

Պու վագրա Բարիստէ վէ հաթթա պիթիւն Ֆրանսատա մուճիպի խէլճան օլտու. Ֆանֆանընն սուրէթի վուգուը, Ըիշարտիէնին մասրուֆիյէթի, սերվէթի ճէսիմէսի, իշլերինտէ կէօրտիյիմ կէչերէք հարէքէթ իտէն գաթարա եէթիշէք խաթէյինի մէրգումէնին սէյլէմիշ իտիյինի սէյլէտի։

—Էլպէթթէ միւշթերինի ալտագ իշիւն պըրագտըզընը էվվէ ավտէթ իթտին... սօրուգ անլա՞մատընը մը, օրատա՞ մը ըմըշ, կիթմի՞շ մի իտիշ։

—Իքի սաաթ կէճ գալըրգտան սոնրա կիթտիմ իսէ, պաշընա կէլէճէյի անլատըմ. չինքի, սաաթ տէօրթ թրէնինէ եէթիշմէք միւմքին օլմայըպ, սէքիզինքինէ պէքլէմէքտէն պաշգա չարէ եօգ իտի. լարին պէն պիր իքի թանէ զիյատ սաթատըմ մը, ֆէյլէսօֆ օլուրըմ... պիր շէրիճէք զատար պէքլէտիքտէն սոնրա, կէլէն կիտէն օլմայընճա, գամշըյը չագըրտատթմագա պաշլատըմ. հինէ սէս սեատ եօգ. Նեճայէթ գարունընն չանընը չէքտիմ. հինէ պոշ. իշէրի կիրտիմ, էվէ տոպրու կիթտիմ, էվին չանընը տա չալտըմ։ Զանն իտէրսին քի էվին խալզը հէրսի էօլմիշ.—տէյիրէք, ապտալճասընա կիւլմէյէ պաշլատը։

—Էօլմիշլէր տէյսա զանն իթմիշտիմ ամմա, թէէթուրա պագարտան զանընմ տօղրու իմիշ։

—Օրալարը գարըշտըրմա. պիլտիյինի, կէօտիյիւնի սէօյլէ։

—Էվվէ կիրմէյէ ճէսարէթ իտէմէտիմ։

—Էլպէթթէ միւշթերինի ալտագ իշիւն պըրագտըզընը էվվէ ավտէթ իթտին... սօրուգ անլա՞մատընը մը, օրատա՞ մը ըմըշ, կիթմի՞շ մի իտիշ։

—Իքի սաաթ կէճ գալըրգտան սոնրա կիթտիմ իսէ, պաշընա կէլէճէյի անլատըմ. չինքի, սաաթ տէօրթ թրէնինէ եէթիշմէք միւմքին օլմայըպ, սէքիզինքինէ պէքլէմէքտէն պաշգա չարէ եօգ իտի. լարին պէն պիր իքի թանէ զիյատ սաթատըմ մը, ֆէյլէսօֆ օլուրըմ... պիր շէրիճէք զատար պէքլէտիքտէն սոնրա, կէլէն կիտէն օլմայընճա, գամշըյը չագըրտատթմագա պաշլատը. հինէ սէս սեատ եօգ. Նեճայէթ գարունընն չանընը չէքտիմ. հինէ պոշ. իշէրի կիրտիմ, էվէ տոպրու կիթտիմ, էվին չանընը տա չալտըմ։ Զանն իտէրսին քի էվին խալզը հէրսի էօլմիշ.—տէյիրէք, ապտալճասընա կիւլմէյէ պաշլատը։

—Էօլմիշլէր տէյսա զանն իթմիշտիմ ամմա, թէէթուրա պագարտան զանընմ տօղրու իմիշ։

—Օրալարը գարըշտըրմա. պիլտիյինի, կէօտիյիւնի սէօյլէ։

—Էվվէ կիրմէյէ ճէսարէթ իտէմէտիմ։

—Գատընճըզընը պէքլէմէքտէն օսանմըշ, եիւրիյէրէք օթասիօնա գատար կիմմիշ օլտուղընը թախին իթտիմ. ուզուն պիր եալ տէյիլ. օ զէման գար տա եաղմայօր իտի, վագզա պուլութլար վար իտի. պըրագտըմ չընգտըմ. հէր նէ գատտը սէրիսօշ օլսամ, հաֆըզամ նէրինտէ տիր. հաթթա օն ֆիրանգա բազարլըգ իթմիշ օլտուզընը վէ բարամը ալարըզմը տա պիլիրիմ։

—Գարուենն էօնինտէ պէքլէտիլին սըրատա իշէրիտէն հիչ պիր շէյ սէզմէտին մի։

—Հիչ պիր շէյ։

—Տապանճա, թիւֆէնք սէսի իշի՞թմէտին մի։

—Իշիթմիտ. ուզագտա, օրմանտա ավլանըյօրլար իտի։

—Օրմանը սօրմայօրըմ, էվին իշինտէ։

—Այլա, եէմին իտէրիմ քի հիչ պիր շէյ իշիթմէտիմ։

Մուսթանթըզ.— Բէք ալէա, հայտէ կիթ իշինէ.—տէյիպ, արապանընը սալըվէրտի։

Պու վագրա Բարիստէ վէ հաթթա պիթիւն Ֆրանսատա մուճիպի խէլճան օլտու. Ֆանֆանընն սուրէթի վուգուը, Ըիշարտիէնին մասրուֆիյէթի, սերվէթի ճէսիմէսի, իշլերինտէ կէօրտիյիմ կէչերէք հարէքէթ իտէն գաթարա եէթիշէք խաթէյինի մէրգումէնին սէյլէմիշ իտիյինի սէյլէտի։

—Էլպէթթէ միւշթերինի ալտագ իշիւն պըրագտըզընը էվվէ ավտէթ իթտին... սօրուգ անլա՞մատընը մը, օրատա՞ մը ըմըշ, կիթմի՞շ

գընտա թէմէնիյարը խալիսանէմի ի-քինճի Լա Հէյ գօնֆիէրանսընա պէյան իլէ քէպզը միւպահաթ էյէրիմ։»

—Իշպա. ինիգատան Պաօն Մարշալ՝ միւսատէրէ մահֆէմէլէրինէ վէրիլէն զարարլարը խթինաթի իշիւն պէյնէլ-միլէլ պիր մահֆէմէ վիւճուսէ կէթիրիլմէսինի թէքլիֆ էյլէմիշ, վէ պու թէքլիֆի՝ Ինկիլթէրա վէ Ամէրիգա թարաֆընտան տա թասվիպ օլունմըշ տըր։

(Մալիսմ օլուսուզը իւզրէ, դանիմը հարպիյէ մահֆէմէլէրի շիմտիյէ գատար հէր մէմլէքէթին քէնտինէ մախսուս օլ-տուգտարընտան, մուհարպէպ զէմանընտա թարաֆէյնէն պիրինէ վէ եա պի-թարաֆլարա պատ մալ վէ էշեա զապթ վէ միւսատէրէ իսէն հիւքիմէթլէր՝ չու հարէքէթլէրինին զանունա մուվաֆֆզ օլուպ օլմասընընա նինէ քէնտիլերի գարար վէրիրլէրսէ։ Ալէմանիանընն թէքլիֆի՝ զապթ օլունան մէզքիւր մալլարընն սահիպլերի թարաֆընտան մահֆէմէ զարարը ալէյհինէ իշթիքայա լիւզում կէօրիւլտիյի հալաթ միւրաճաաթ օլունմագ իւզրէ պէնէլմիլէր պիր իսթինաֆ մահֆէմէսի թէշքիլինէ տուրը տիր)։

—Գոնֆէրանստա բէմի լիսանընն ֆըրանսըզճա օլմասընա ֆաղաթ գոմիսիոնլարա հէր քէսին քէնտի մէմլէքէթի լիսանընը սեօյլէյէպիլմէսինէ զարար վէրիլմիշ տիր։

ՏՐԱԿՕ ՆԱԶԱՐԻՑԷՍԻ.—Մ. Տրակո, մալիսմ օլուսուզը իւզրէ, Արժանթին հիւքիմէթինին լահէյ գոնֆիէրանսընա կէօնտէրտիյի մուրախասա տըր։ Տրակո տէնիլէն նազարիյէյի մէյսանա չէզարան պու զաթ տըր։ Պու նազարիյէ մէշհուր Մոնրօէ նազարիյէսինէ հազն պիր շէյ օլուպ, էսասը՝ պօրմատան տալլը ճէնուպի Ամէրիգա քիշիւք հիւքիմէթ-լէրինին ալէյհինտէ էվլորա տէվլէթլէրի թարաֆընտան սիլահ խթիրլը խիմէ-սինին մէնինտէն իպարէթ տիր։

Մուսիւէյէ Մ. Տրակո պու թէքլիֆի տէրմիյան իսթէնէք տիր։ Ամէրիգա հիւ-քիմէթի տէ պունա իշթիրաք խթմէք-տէ տիր։

Մ. Տրակո պիր միւազաթ էսասընընա տէմիշ տիր քի,

«Հաքէմ ուսուլինի թէզիզէ մէմուր գոմիսիոնը պու իշի տէ միւզաքէրէ խթմէսի միւհթէմէլ տիր։ Վէնէզվէլէա սահիլլերինի ապլոգա խթմիշ օլան Ալէ-մանիա վէ Ինկիլթէրա վէ Իթալիա հիւ-քիմէթլէրի թապիի պունա զարշը օ-լաճագլար տըր։ Ֆագաթ պու պապատ Ֆրանսանընն պունլարա պիրէշմէյէճէ-յինի զանն իսթէրսէ։ Բուսիայա կէլինճէ՝ մուրախասա Մ. ը Մարթէնս էվվէլճէ եազմըշ օլուսուզը պիր էսէրտէ պու՝ նազարիյէնին էսասընը գագուլ խթմիշտիր։»

—Ֆրանսըզ կապէթալարընտան պի-րիսինին Լահէյ մուխապիրի ճարօնիա մուրախասըյա միւազաթ խթմիրի սը բատա, միւմալէյէ մուրախասա տէմիշ տիր քի՝

«Պէնճէ գոնֆէրանստա թահսիսի թէսլիհաթ մէսէլէսի մէվզուի պահս օ-լաճագ տըր։ Ինկիլթէրա իշիւն պու մէսէլէյի մէվզուի պահս խթմէմէք օլմա-եաճագ տըր։ Ճարօնիա պու պապատ ճէբէեան իսէճէք միւազաքէլէրէ շէօյլէ ուզագտան ուզաղա իշթիրաք իսէճէք տիր։ Պու միւազաքէրաքը էյի պիր նէ-թիճէ հասըլ իսէճէկի ճարօնիաճա շիւպ-հէլի տիր։

Ճարօնիա հիւքիմէթի տէվլէթլէր ա-րասընտա թէհսատիւս իսէճիք իսթի-լաֆիլարը թէսվիյէ իշիւն հաքէմ միւ-ըրահաթ մատտէսինին մէճմուրիյէթ ալ-թընա ալընմասը հազզընտաքի իւմիտ-լէրին պիհտանե օլմըզլարը միւթալաա-քընտա տըր։»

—o—

(44)

Թ·ՕՀԱՆ

ՊԻՐ ՁԱԼԿԸՃԸՆԸՆ ՍԷՑՅԱՀԱԹԸ

—Թէշէքքիր իսէրիմ միւսիւ, թէ-շէքքիւր իսէրիմ— տէյինճէ, նութգա խիթամ վէրմէք լազըմ կէլմիյինին ան-լատը, կէօրիւմ իւէ արգատաչըմ Ֆրէ-ռիսէ իշտիրէթ խթտիմ պիր իրի սէօզ տէ օ սէօյլէմէլի իսի, հալպու քի ար-գատաչըմ,

—Պէնիմ էլիմտէն կէլմէզ— մանէսաը-նը անտըրը սուրէթտէ եիպիմէ պազ-տը, եէրիմիզ օթաուրզգ։

Խանէ սահիպի,

—Միւսիւլէր, շամբանեա զատէհլէ-ռինի տօլտուրընզգ— տէյին։

Պէշ խըտմէթի գըզ սալոնտա տօլա-շըյօր իսի խանէ սահիպինին օսն էմրի իւզրինէ հէման իքիսի իշիւ պիրտէն գօշուշուրլար, շամբանեա շիշէսինին ալզընտաքի տամկալը քեաղըտլարը,

ՃԱՐՕՆԻԱ-ԱՄԷՐԻԳԱ.

«Նիւ-Եորգ Հէրալտ» կազէթասը Ճա-րօնիա վէ Ամէրիգա հիւքիմէթլէրի ա-բասընտա զոհաուր իսէն միւնազասատան պահս իթիպի սրբատա Հավայի ատա-լարընն հավալը հազբրէսինի տախ նազարը տիգզաթա ալրը վէ մէգքիւր ատալարընն տօլայընընրյա Ճարօնիա թա-րաֆընտան Ամէրիգայա զարշը պէօյիք պիր թէհտիտ թէշքիլ էյլէմիյինի վէ իքի հիւքիմէթ միւնասէպաթը պունա-տան սօնրա էյլէյէճէ պիրէ Հավայի ա-տալարը մէսէլէսինէն նաչի թարա-ֆէյնարասընընա թէքրար շէտիտ իսթի-լաֆիլար հուսուլէ կէլմէյը վէ պու իսթի-լաֆիլարընն պէքի տէ մուհարեպէյի ին-թաճ իթմէսի միւհթէմիլ օլտըընը պէ-յան իթմիշ տիր։ Հավայ ատալարընտա Ճարօնլարընն մընգտարը կիմիքէճէ արթ-մաղտա տըր։ Պունընտա պաշլընճա սէ-պէպի մէզքիւր ատալարընն մուհիմ պիր մէզքէպի թիճարէթ օլմասը տըր։ Մէզ-քիւր ատալարտա Զինիլէրին մընգտարը 36,000, սարի զավտարընն մընգտարը 65,000 իքէն Ճարօնլարընն մընգտարը 90,000 տիր։ Շու հալտէ, Հավայի ա-տալարընն ախտէ Ճարօն միւսթէմլէ-քատը միյանընա տախիլ օլաճագը չիւպհէսիպ տիր։

—o—

ՖՐԱՆՍԱ-ՃԱՐՕՆԻԱ ՄՈՒԱՀԷՏԷՍԻ

Ֆրանսանընն Թոքիո սէֆիրի Մ. Ժէ-ռար՝ Ֆրանսա-Ճարօնիա մուահէտէսինի-նէն պահս իթտիյի սրբատա պունընն իքի մէմլէքէթի արասընտա եէնի պիր տօսթլըգ տեվրէսի վիւճուսէ կէթիրա-տիյինի սէօյլէմիշ տիր։ Թոքիո կապէ-թալարը՝ պու մուահէտէսին Միւնթէ-համ Շարգտա մէնամիի պուլունան պիրթին տեվրէթլէր իշիւն մուհիպը իսթիքատ օլաճաղընը, հաթթա Զինին տախի պունատան իսթիքատ իսէճէյինի եազըյօրլար։

—o—

ՊՐԻՒԻՔՍԷԼ. ՇԷՔԷՐ ՄՈՒԳԱՎԷԼԷՆԱՄԷՍԻ

Բարիզտէն եազըլըօր՝

Պուրա մէկֆիիլինէ նազարէն Պրիւք-սել շէքէր մուգավէլէնամէսինին Ինկիլ-թէրասընընը թէքլիֆի վէճհ իլէ թատիլի իշիւն Պրիւքսէլտէ պիր գոնֆէրանս ազտընա տուհա լիւզում գալմասընագ տըր։ Ինկիլթէրա՝ մուգավէլէնամէսէն պիւսպիսին չըգմագ իսթէմէյիպ, եաղընը սարը մէմլէքէթլէրէն իսրասաթ միւքեֆաթը ալարագ Ինկիլթէրայա կէթիրիլէն շէքէրլէրաէն ֆազլա կէօմ-բիք բէսմի ալմամագ ֆիքրինէ պուլ-ունընընընտան, մուգավէլէնին եասը տէյիրմէյօր տիմէք տիր։ Շու հալտէ տէվլէթլէր շիմտի եաղընը շէքէր իս-րասաթը իշիւն եվվէլքի կիպի բրիմեա-նի միւքեֆաթ վէմմէմ՝ վէ բրիմի շէքէրլերտէն ֆազլա կէօմբիք բէսմի ալմագ թարաֆընը օլընընընը, վէ բրիմի շէքէրլերին Ինկիլթերրայա ֆազ-լա կէօմբիք բէսմի ալընմասընն կէթի-բիլէպիլէճէյինի միւպէյյիսն պիր մու-գավէլէնամէ ազտ իսէճէքլեր տիր։

Մուգավէլէնամէ շու սուրէթլէ թա-տտիր օլունտըգտան սօնրա միւթէպէր օլաճագ տըր։

Պու տէֆթաքի մուգավէլէնամէյէ Ռու-սիանընն տա իշթիրաք իսէճէկի, վէ պու սուրէթլէ պիր չոգ մասրաֆը մուհիպ օլան բրիմ ուսուլինէն զուրթարաճաղը իւմիտ օլունմագտա տըր։ Ռուսիա հիւ-քիմէթի՝ պու բրիմ ուսուլինէն վազ կէչէճէճ օլուրսա, ալնէտ էն ազը 100 միլիոն ֆրանգ թասարրուֆ իթմիշ օ-լաճագ տըր։ Ռուսիանընն մուգավէլէնա-մէյէ տախիլ օլմասընտաքի էճէմմիյէթ ինքաար օլընմագ։ Օ վագթ Ինկիլթէ-րա բրիմի շէքէրլէրին իսթալինէ մանի թէլէրի շըգարըլդան սօնրա մանթարընը աշաբար, պիրինճի գատէհի պիր եուսումտա պիթիրիմ, միսաֆիրլէր տէ պիր թարաֆտան իշյօրլար, տիկէր թարաֆտան գոնուշըյօրլար, կէլլիպ օյնաշըյօրլար իսի. պէ-նիմ էօնիսմէքի շիշէ պիթմէք իւզրէ իսի քի քէնտիմտէ պիր նէշէ, պիր փէ-րահրեզ, պիր սերպէսթլիգ հըս իթմէկէ պաշլատըմ. պու սըրատա խանէ սահի-պէսի,

—Պիր ազ տա չայը իլէ մէշղուլ օ-լալըմ.— տէյի։

Մատմազելէրտէն պիրի բիյանօ պա-շընա կէշտի. պէն տէ՝ քէմանըմը էլիմէ ալտըմ... պիր գատըն,

—Եվվէլա թիւրքի՝ չաղըրալըմ սօնրա տա տանս իսէլիմ— տէյի։

Արգատաչըմընն երիգունէ պագտըմ, օ տա պէնիմ գատար նէշէլէնմիշ իսի. պիր իքի տէփա ազսըրըզ, էօքսիրիւպ սէսինի բրօվա իթմի, պէն հէման,

—Միւսիւլէր, մատտիրը, նէ էմր իս-տէրսինիզ, սէօյլէյինիզ— տէյիմ։

Հէր գոֆիատան պիր սէս շըգըյօր իսի, հէր պիրի պիրէր շէշիտ հավա իսթէյօրլար իսի, պէն արթըգ հիշ սը-զըլմայօր իսիմ, միսաֆիրլէր կկպի գահգահա իլէ կիւլիյօր, արա ոբրա

լազըրտըյա պիլէ գարըշըյօր իսիմ, նէ իսէ պէն քէման իլէ բիյանօյա բէֆա-գաթ իթմիմ։

Արգատաչըմ տա պիր չոգ շէյլէր թէ-զանին իթտի. չալը իլէ ահէնկ պիր սաաթտան զիյատ տէվամ իթտի. պու էնտատ պէն իքինճի շիշէյէ պաշլամըշ իսիմ. տանընա պիսթիւն տավէթլիլէր իշթիրաք իթտիլէր. մասալար սանտալ-եալար պիր քէնարա շէքիլտի, եէրաէ-քի եօլ խալըլտըրը գալարըրլարը, հէր էր-քէք պիր գատըն ինթիթագ իսիյօր իսի։

Էվվէլա պիր բօլգա իլէ օյունա պաշ-լանտը, պունը միթէազըզ վալս, գատրիլ, սօթիս, Ինկիլիզ վէ Ամէրիգա ուսուլի տանսալար իսիտի, եավաշ եա-վաշ օյնամաղա պէնիմ տէ հավէսիմ կէ-լիյօր իսի։

Իքինճի չամբանեա շիշէսինի տէ պի-թիրտիքաէն սօնրա քէմանը պիր թա-ռաքա պըրագարագ այաղ գալգտըմ, պիրլիքտէ օյնամագ իշիւն պիր մատտամ վէ եախատ պիր մատմազել արամաղա պաշլատըմ։

Բիյանօ տէվամ իսիյօր իսի. տալան գարուսընընն էօնիւնտէ պիր գաշ մատ-մազելին տյագտա տուրտուգլարընը կէօրտիմ։

Ֆալէթինէ աճրյարագ էվինէ կէօթիւ-բիր իսէ տէ, 7 չօճուղընն իաշկինի գօլայ օլմատըղընտան, պու ատամ ագ զէման զարփընտա պունընարա պագմագտան վագ կէչէրէք ճիմէսինի գարսու տիշա-րը իսէր։ Գատընն՝ արթըգ չօճուգլա-ընա պագամայամագընա քէսպը գա-նաաթ իթտիկի ճիհէթլէ, պիր կիւն հէբսինի էվտէ թէրքլէ օրթատան դայպ օլուր. չօճուգլար էվտէ եէյէճէքքէն ի-չէճէքքէն մահրում գալընճա, նէ ետ-բասագլարընը չաշըբրբրլար. էն պէօ-յիքքէրի պուլանի գէզ՝ գօմշուլարտան իսէ թօրլամագ իշիւն չոգար կիտէր. տիկէրլերի 24 սաաթ ատ գալբրլար։ Իշլերինտէ ժան նամընտա պիր չօճուգ՝ ամբրդա տայանամայարագ էլինէ կէչէն պիր իրլէ քէնտիսինի պօղազընտան ա-սար. պիր գօչու՝ բէնչէրէտէն չօճու-ղընն սալը օլատուղընը կէօրիւնէճ, հէ-ման գարասը աշարագ իշերի կիրեր վէ չօճուղը գուրթարը։ Չօճուգլարընը թէրք իլէ կիտէն գասընընն քէնտինի նէհրէ ատարագ ինթիհար Լյլէտիկի զանն օլունբյօր։ Քէնտինի ամըշ օլան չօճուղընն տախի հայատը թէհլիքէսէ ի-մէշ։ Սէն Բիլ գարիյկսի կհալիսի՝ բէ-տէրսիգ վէ վալտէսիգ գալան չօճուգ-լարը կիչինտիրմէկի թէհհիւտ իթմէշ-լէր տիր։

ՊԻՐ ՄԻԼԻՕՆԼԷՐ ԳԱՏԸՆԷՆ ԻԶՏԻԼԱ-ՃԷ.—Օնտատան եազըլտըզընա կէօրէ, միլիոնէր Հավարկօլընն պալարզը՝ Սան Ֆրանչիսգօտա պուլընտըզը սըրատա, Վոնկ-Սոն-եօ նամընտա պիր Զինլի իլէ կէօրիւշմէշ վէ մէրգում իլէ էվլէնմէկէ գարար վէրմիշ տիր։ Մատտամ Վոնկ-Սոն-եօ՝ զօճասընընն թալէպի իւզէրինէ Ամէրիգա թապիյէթինի թէրքէլ Զինլի օրմուշ տըր. գարիպէն զէմ ու զէմէք օլան Ամէրիգալը միլիոնէր գատընա Զինլի՝ պալ այը սէյահաթլարընը իճրա իշիւն Բէքինէ կիտէճէքլեր տիր։

ԹՕՀԱՆ ՖԷՐԴԱԼԱՐ

Հէր սապահ մունթազամէն եու-մուրթլայան գազլարը՝ միճէրլէր բրա պօղազընընտան տօլայը գըսըր գալ-տըգլարը անլաշըլմըշ օլմալը, ախի-բէն Լօնտրա հըմայէ վէ թէքսիրը հայ-վանաթ հէյէթի՝ գազլարա արբատան մատտա պիր շէյ վէրիրմէմէսինի վէ սու իշիւն տէ սօն տէրէճէ բէրհիպէ բիայէթ իտիմէսինէ գարար վէրմիշ տիր։

— Մէշհուր միլիառատէր Գառնէկի՝ 1900 սէրկիսինտէն սարընն ալտընը գըյմէթտար պիր էշկի՝ բէք չիթիթէլի օլտուղընտան տօլայը սարմազա, վէ 1910 սէնէսինտէ Պէրլինէ աշընճագ Հօլան սէրկի գոմիսիոնը՝ մէկքիւր էշկի սարընն ալտընա գարար վէրմիշ իսիյ։

—Պալըգլար աղըզլարընա ալտըգլարը սույը գալտագլարընտան սալըվէրմէյէ-բէք հէբսինի եուսթասալար իսիշ, տէնիգ սուլարը պիր գատէմ էքսիլիր իսիյ։

—Միլիառատէր ճոն Բօգֆէլլէր՝ 365 լիրատան պիր օրացոյց վիճուսէ կէ-թիրիպ, բարանընն տօլաուրբլտըզը թօր-պատան հէր կիւն պիր լիրա ալըր վէ խթամընտա սէնէնին թէմամ օլտուղը-նը անլար իսիշ։ Իքի սէնէ գուլանմագ իշիւն թօրպայա եէնիտէն 365 լիրա գօր վէ էսկի բարալարը ատի օրացոյց կիկպի Լօնտէյէ պէրիյէ սաըվէրիր իսիշ։

—Ինկիլթէրանընն թահթը իտարէսնի-տէ պուլունան մէմալիքէն ումմմ նուֆուսը 420 միլիոն տըր։

—Ամէմանիա միսթէմլ՝քանթը քէնտիսինէն 5՝ Ֆրանսանընքի 18՝ վէ Ինկիլթէրանընքի 97 տէֆա պէշիյա տիր։

—Էյէր Ինկիլթէրա արագիսի՝ էհմալի-սի միյանընտա թագսիմ օլունբրտա ատամ պաշընա եարբմ աէօնիւմ թօբրագ իսապէթ իսէր։

—Տէմէք պունլար իլէ օյնայամագ էրքէք գալմամընը— ֆիրբիյէ հէման պունլարտան էն՝ կիւզէլինէ եազլաշարագ, միւքին մէրթէպէ նազիքճէ պիր բէվերանս եարբրգտան սօրա,

—Լութֆի իսէ՞ բմիսինիզ մատմազել— տէյիմ։

Գըզ՝ պէնի եօգարըտան աշաղը սիզ-տիքտէն սօնրա գարուտան տըշարը չընգըվէրտի. քէնտի քէնտիմէ, շու միւ-նասիպէթսիզ մատմազէլէ բէք չոգ հիտ-տէթ իթտիմ. օյունա իշթիրաք իթմէք արզիսինտէ պուլունընը հէր հալինտէն անլաշըլընը վէ ֆազլա էրքէք տէ պու-լունմատընը հալտէ թէքլիֆիմի գապալ իթմէմէսի նէ՞ գատար մանէսասը իսի... հէյէ գարուտան տըշարը չընգտրգտան սօնրա սալըվէրտիի գահգահա՝ Մատտամ Սալինանընն գահգահալարընը պանա ու-նութտընը, տէրքէն իքինճի պիր մատ-մազելի ինթիհապ իթտիմ. պու տա՝ տահա պէն բէվերանը եարը իթմէսէն կիւզէրէք սավուշվէրտի. պու սըրատա օյունճընը՝ բիյանընն եալընը գալ-տըզընը վէ պէնիմ տյագտա տօլաշտը-ղըմը ֆարգ իսէրէք օյունը թէրք իթ-միշլեր իսի։ Խանէ սահիպի,

(Տէվամի)

—Տէմէք պունլար իլէ օյնայամագ էրքէք գալմամընը— ֆիրբիյէ հէման պունլարտան էն՝ կիւզէլինէ եազլաշա-րագ, միւքին մէրթէպէ նազիքճէ պիր բէվերանս եարբրգտան սօրա,

—Լութֆի իսէ՞ բմիսինիզ մատմազել— տէյիմ։

Գըզ՝ պէնի եօգարըտան աշաղը սիզ-տիքտէն սօնրա գարուտան տըշարը չընգըվէրտի. քէնտի քէնտիմէ, շու միւ-նասիպէթսիզ մատմազելէ բէք չոգ հիտ-տէթ իթտիմ. օյունա իշթիրաք իթմէք արզիսինտէ պուլունընը հէր հալինտէն անլաշըլընը վէ ֆազլա էրքէք տէ պու-լունմատընը հալտէ թէքլիֆիմի գապալ իթմէմէսի նէ՞ գատար մանէսասը իսի... հէյէ գարուտան տըշարը չընգտրգտան սօնրա սալըվէրտիի գահգահա՝ Մատտամ Սալինանընն գահգահալարընը պանա ու-նութտընը, տէրքէն իքինճի պիր մատ-մազելի ինթիհապ իթտիմ. պու տա՝ տահա պէն բէվերանը եարը իթմէսէն կիւզէրէք սավուշվէրտի. պու սըրատա օյունճընը՝ բիյանընն եալընը գալ-տըզընը վէ պէնիմ տյագտա տօլաշտը-ղըմը ֆարգ իսէրէք օյունը թէրք իթ-միշլեր իսի։ Խանէ սահիպի,

(Տէվամի)

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Ս. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՔԻԼԻՍԷՍԻՆԷ

100ԱՄԱՅ ՍԷՆԷՅԻ ՏԷՎՐԻՅԷ ԶԻՅՆԷԹԼԷՐԻ

Պէյօղլուսնտաքի Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինին, 100ամեայ սէնէի տէվրիսէ զիյնէթի, տիւն խայլի էրքէք վէ գատրն էհալի հայրը պուլնտրգլարը հալտէ իճրա օլունմըշ տըր։ Պու միւնասէպէթլէ քիլիսէ գարասը տէֆինէ տալլարը վէ չիէքքիլեր իլէ ճոնատրըմըշ օ-լուպ, տէրունընտա տախի քեաֆֆիէի մամլար վէ ավիգէլեր եազըլըշ վէ եէվմը մէզքիւրէ միւթէնասիպ սուրէթտէ թէզգիին խտիմիշ իսի։

Սապահ էրքէն քիլիսէ այինինէ իպ-թիտար օլընըպ, քիլիսէ բէյօէրբէյ տօլմուշ վէ Պատարագ վագթընա գա-տար հէման գըմըլտանաճագ եէր գալ-մամըշ իսի։ Սաաթ պէրպուչուգտա Պատարագա իպթիտար օլունըպ, պու սըրատա հէյէթը բուհանիյէէն Տ. Հմայեակ, Տ. Գէորգ, Տ. Գաբրիէլ վէ Տ. Մովսէս Սրբազանլար, Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. վէ սաիր վարդապետլեր դասատ պուլընմագտա իսիլէր։

Բաթրիգ սրբազանըն էթրաֆընտա լուրվան իսէն 4 քահանատան մատտա Տ. Բարգէն, Տ. Զաւէն, Տ. Թորգոմ, Տ. Վրդանէս, Տ. Արտաւազդ վէ Տ. Պսակ Վրդ.լեր տախի պուլունմագտա իսիլէր։

Պատարագ էսնասընտա Բաթրիգը միւ-շարիւէյհ «Պատուեայ զհայր քո և զմայր զի բարի լիցի քեզ և երկայնակեաց լի-նիցես ի վերայ երկրի» մուգատէէսի իլէ պիր քարոզ վէքմիշ վէ հէր քէսին քէնտի անասընա պապասընա հիւրմէթ իթմէսի վաճիպէի զիմմէթի օլտուղը կի-պի, էճատատըմզգա տթալարըմզգա հիւր-մէթ իթմէքտէ այնը էվամիր ահքնամընտան օլտուղը վէ պունա մուգապիլ տէ թու լօմր իլէ մատամմէր օլաճաղըմզգ վատ պայրըրընընը սէօյլէտիքտէն սօնրա, պու զիյնէթին տէ մահգա այնը հիւրմէթ վէ բայէթին խիթաբ իշիւն թէրթիպ խտիտիկինի իյզահ վէ հալպու-քի 100 սէնէ էվվէլ Պէյօղլուսնտա անճագ քիշիք պիր իպատէթխանէ մէվ-ճուտ օլմագլա պէրապէր, էճալինին տինտ-տարընը վէ արպասը պէէքի պիգանէն զիյատէ օլտուղընը Բարիզի վէ հոգարքի մուգատատէէսէ պէյան օ.սանան «տնա-սընա պապասընա հիւրմէթ իսէնէ էյ-լիք օլաճագ վէ տիւնեա իւզէրինէ թուլ էօմր իլէ հաշայաճագ» թապիրինի իյ-զահ վէ պու էյլիք ալէմինին մահգա քի-լիսէ օլտուղը վէ խթիրահաթը գալպի-յէի օրատա պուլաճաղըմզզը պիկպէյան քիլիսէմիզէ սատագաթլա իյֆաի խրտ-մէթ իթմէք վէ անընն չէրէկինէ չալըշ-մագ հէր քէս իշիւն էն պէօյիւք վազի-ֆէ օլտուղընը թարիհ վէ 100 սէնէ սօնրա պու քիլիսէյի ինչա իսէն վէ մուահիսէրէն թէվսի վէ թէգինին էյլէյլն վէ չէրէֆի եօլունտա ֆէտատաքեարլըգատա պուլընանլար իշիւն տուտարը օգումըզ վէ Հոգեգալուստ եէվմը մախսուսընընն տուտարընը հէր քէս իշիւն թէմէննի էյ-լէմիշ տիր։

Պատարագ էսնասընտա, Ս. Ծովհան Ոսկերերանընն իւշ քիթապլարընը Տ. Հմայեակ, Տ. Գէորգ վէ Տ. Գաբրիէլ Սրբազանլար օգումըշլար վէ խիթամը այինտէ քեաֆֆիէի բուհանիլէրին իշթի-քաբ իլէ, քիլիսէլէրին պիլուսում պա-նիլէրի վէ կգհիմլէ Գաղագան այիլէսի ճէնամէլէրինին իթիրահաթը բուհսու ի-շիւն Հոգեհանդիստ այինի իճրա օլուն-մըշ տըր։

Թափօր իլէ տըշարը չընգըլտըզը սը-բատա, քիլիսէ գարուսընտա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի պիր նութգ իյ-բատ իսէրէք, Ս. Երրորդութիւն քիլի-սէսինին իլք ինչաթը, ճէննէթ.մէքան Սուլթան Մահմուտ Խան հազրէթլէրի-նին փէրմանը իլէ վագու պուլտուղընը հըսսիյաթը միննէթտարանէ իլէ զիքր իսէրէք, Վէլիհիյէթը պինէթ իսիգ չէվքէթմէակ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի պիլուսում միէսսէսաթը մէզհէպէյէ վէ խայրիյէյի հիմայէ վէ անլէրին թէզհիրը չէրէֆի իշիւն, հէր կ.օնտ միսասատաթ վէ ինայաթըպիղայաթը Շեհրիյարիլէրինի էրզան պուլուրաբզլարընը զիքր իլէ, պու վէսիլէի հասէնէ իլէ էտիյէի մէֆիրուզէի հազրէթը ճիհանպանիյի եատ ու թիզ-քեար էյլէմիշ վէ պիլուսում էհալի ա-մինանա օլմուշլար տըր։

Սաաթ 4 1/2ում քիլիսէ այինի խիթամ պուլմըշ վէ Բաթրիգ Սրբազան, տա-վէթլէլէր իլէ արհնատանցա կիթմիշ տիր քի հէր թարաֆը միւնասիպ սու-րէթտէ թէզհին իտիլմիշ իսի։ Սուֆրա խուսուսի տավէթլիլէր իշիւն թագատ-լիան Մկրտիչ էֆ. մարիֆէթխէ գայէթ կիւզել սուրէթտէ թէրթիպ լտիլմիշ օ-լուպ, մահալը ազգբիւրտէ թաղրայի Հիւմայուն իլէ Օսմանլը պայրագլարը վագ վէ թաալիգ իտիլմիշ իսի։

Եարըմ սաաթ սօնրա իպթիտար օլը-նան սուֆրայա, Բաթրիգը միւշարիւէյհ ըրյասէթ իթմէքտէ վէ էթրաֆընտա Տ. Հմայեակ վէ Տ. Մովսէս եպսկ.լար, 10 վարդապետ վէ խայլի բուհանիլէր, Վարշաթիւն նամընա սատատ. Տիրան Աշնան էֆ. հազրէթլէրի իլէ իզզ. Ա-ճէմեան պէյ, Բաթրիգխանէ գարու քէթ-խիտասը սատատ. Արիս էֆ. վէ պաշ քեաթիպ Թէլեան էֆ., Տնտես. Խոր-հուրդ ազասընան սատատ. Սիսակ Ֆէ-բիսա պէյ վէ Ինճէեան Արմենակ էֆ. Ուսումն. Խորհուրդտան Պետրոս էֆ. Կարապետեան, Մելքոն էֆ. Նապի-եան, Բիզանդիոն կազէթասը սահիպի խմթիյազը Բիզանդ էֆ. Քէչեան իլէ կազէթմըզ սահիպի Յակոբ էֆ. Ձիվ-ելեկեան, Սբ.Էջմ կազէթասընտան Տօքթօր Թօրգեան էֆ. իլէ տիկէր կազէթալար մուհարրիրլէրի, Պէյօղլու քիլիսէի վէ մէզքիւրլէրի պէօյիք մէմուրլարը, հա-զէր պուլընմըշլար տըր։

Մէզքիւր սուֆրանընն գարշըսընտա տիկէր պիր սուֆրատա Պէյօղլու քիլի-սէսի Թաղ. Խորհուրդ հէյէթինընն աթուֆ. Ռոպէր էֆ. Եազըճեան վէ սատատ. Մարքայէլ էֆ. Կիւլապեան հա-զարաթը, Միհրան էֆ. Տէր Ներսէսեան, Տիրան պէյ Կիւմիւշկէրեան, Լեւոն վէ Թադէոս Ծովհաննէսեան էֆ.լեր, Արամ պէյ Գարամանեան վէ էմլաք գօմիսիո-նընտան Միհրան էֆ. Մուրատեան վէ Արտաշէս էֆ. Մկրտչեան օրըրմըշլար իսի։

Սուֆրա իզգէրինտէ Բաթրիգ Սըբ-ազան հազրէթլէրի պիհմիճէ հա-զըրուն իլէ գըյամ իսէրէք, տուսի Լօր ու իճալը հազրէթը Շեհինշահի թէքբար իթմիշ վէ ալգըշլար վուգու պուլմըշ տըր։

Սաաթ 6ում թատամ խիթամ վէրի-լիպ, պիրալ իսթիրահաթատան սօնրա, հազրուն տիկէր պիր սալոնա տավէթ օլունմըշ տըր քի, օրասը տախի միւ-քէմմէլ սուրէթտէ թէզգին իտիլմիշ ի-տի։ Հէր թարաֆտա խալըլար թէֆիրիլ իտիլմիշ, գարուտա տէֆինէ տալլարը իլէ պիր քէմէր եարըմըզ վէ Թուղրալ Ղարրաի Հիւմայուն իլէ Օսմանլը պայ-ըրագլարը վագ իտիլմիշ իսի։

Պէյօղլու մէքթէպի էրքէք վէ գըզ շակիրտանը իշիւն, վէ Թաղ. Խորհուրդ ազալարը իլէ խյրատը նութգ իսէնէրէ մախսուս եէրլէր հազրըլանմըշ իսի։

Պու զիյնէթէ Համիտիյէ մարշը իլէ իպթիտար օլունըպ, հուզզար գըյամն իսթիմա էյլէմիշ վէ էլ չընբմալար իլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Մուահիսէրէն աթուֆ. Ռոպէր էֆ. Եազըճեան հազրէթլէրի աթիտէքի նութ-գը օգումըշ տըր։

«Բարձրաշնորհ Սրբազան Հայր,

«Թաղական Խորհուրդս քաղցր պար-տականութիւն մը կը համարի յանուն իւր և Բերայի Պատ. հասարակութեան խորին շնորհակալութիւն յայտնել ու Ամենապատիւ Սրբազնութիւնդ, որ Ձեր Պատրիարքական բազմապիսի գազա-նեարուն և ծանր աշխատութեանց մէջ ժամանակ գտաք և սիրայօժար փափաք յայտնեցիք Ս. Եկեղեցւոյս հարիւրամ-եակի հանդէսը վայելուչ շքեղութեամբ մը կատարել և այս զեղեցիկ պատեհու-թեամբ անգամ մը ևս մեզ ներշնչեցիք սա համոզումը թէ՝ որ ատենան նա-խանձախնդիր էք եկեղեցւոյ պայծա-ռութեան, նոյա աւանդութեանց և Ձեր հոգեւոր հօտին կրօնական զգա-ցումները միշտ վառ ու լարուած պա-հելու մասին։

«Թաղ. Խորհուրդս ալ, իր մասին, սիրայօժար յանձն առաւ ամէն կարելի միջոց ի գործ դնել՝ Ձեր բարձր Սրբազ-նութեան, ինչպէս նաև Պատ. հասա-րակութեան սոյն հոգեկան հանդէսը արժանապէս կատարելու համար։

«Եթէ շեմ սխալիր, Տաճկահայերս, այս առաջին անգամն է որ Հայ եկե-ղեցւոյ մը հիմնարկութեան հարիւրամ-եակը տօնելու բարեբաղդութիւնը կ'ու-նենանք, և այն ալ Ամենապատիւ Սըբ-ազնութեանդ արդիւնաշատ Պատրիարք-ութեան շրջանին մէջ։

«Կրօնական սոյն բացառիկ հանդիսա-որութեան զեղցիկ գաղափարը՝ զոր առաջին անգամ Ձեր Սրբազնութիւնը յղանալով՝ անոր վայելչապէս գործադրութիւնը՝ իր յարակից ամէն մանրա-մասնութիւններով դարձեալ Ձեր խնա-մուն հրահանգներուն համաձայն կար-գադրուեցաւ, առաջին վայրկեանէն սկսեալ՝ բովանդակ հանրութիւնը մայ-րաքաղաքիս, ինչպէս նաև ուր որ կը գտնուէր Լուսաւորչայ հարազատ զաւակ

(44)

մը, եկեղեցական և աշխարհական, համակիր զղացմամբ և հոգեկան հրճուանքով մը ողջունեցին զայն, որ գեղեցիկ առիթ մը եղաւ անգամ մը եւս ապացուցանելու թէ՝ Հայ ժողովուրդը ենթադրուածին պէս՝ իր եկեղեցիին նկատմամբ անտարբեր և անիկ ուծացած չէ, ընդհակառակը բոլոր հոգիով փարած է անոր, և թէ իր կրօնական հաստատութեանց անվթար պահպանութեան և անոնց բարգաւաճման մէջ կը փնտռէ իր գերագոյն հաճոյքը և իր գոյութեան պտղանը։ Ինչպէս որ ցարդ կրցած է պահել ու պահպանել իր կրօնքն ու եկեղեցին, իր էութիւնը ու լեզուն շնորհիւ մեր Օգոստափառ Ինքնակալին ու սիրելի Կայսեր։

«Ս. Երրորդութեան տաճարին մէջ՝ առաւօտուն տեղի ունեցած փառաւոր հանդիսաւորութեան ամբողջացուցիչ մէկ մասը կը կազմէ Յարեւելեանի առիթի պատրաստուած զրական սոյն պարզ հանդէսը՝ ուր քիչ յետոյ՝ յարգելի ու ձեռնհաս բանաստեղծներ յաջորդաբար պիտի ներկայացնեն Բերայի եկեղեցական, թագաւորական և կրթական անցեալ հարիւրամեայ վիճակին մանրամասն պատկերը՝ զոր յատկապէս պատրաստած են յանձնարարութեամբ Բարձրաշնորհ Սրբազնութեանդ և մեծարոյ հանդիսականաց։»

Խիստ ամենայն ալեզուաբար վուգու պուլըպ, թալեպլէր ըլլաս ըէփագարդելա «Հայր մեր» տուսաբնը օգտագործելարը։

Մուսախսէրէն Տօգթ. Թարգումեան էֆ. խրատը նուագելա, 1794 սէնէսինտէ Նարեկացարուտա օլտուղը կիպի, Պէյօղլունտա Թագսիմ ճիվարընտա տախի իլք խառնանէնին թէէսիս օլունտըղը վէ միւսսիսի տէ Շնորհք Ամիրա օլտուղունը իլավէ իտէրէք օ թարիխտէն սոնրա հէման 10 սէնէ մուգատտամ պիր թէտավիմանէ թէէսիս օլունտըղը վէ էլեկվմ տէվամ էյլէտիկինի զիքր իլէ, պու պապտէ իյփաի խըտմէթ իտէն ադրզպանը խիմէրինի տէ պէյան վէ պու խուսուստա չալըշան գասընարը տա զիքր էյլէմիշ տիր։

Պու սըրատա թէքրար պիր երգ օգունտըգտան սոնրա, Արշակ էֆ. Ալպայաճեան իյրատը նուագա պիլիպիտար, Պէյօղլունտա Լիմէնի էհալիսինին հանկը. թարիխտէ իսքեան իմմէկէ պաշլատըղընը թարիի վէ ճուտա էրմէսի կիւնքի նիւսխմիպտէ պէյան էյլէտիկիմիզ վէճէվլէ, Գալաթատան 17նի ասըրտա թէարիճէն եօղարը չըգտրգարը, վէ 1807տէ Գրիգոր ամիրանը իլք քիլիսէ մահալինի տաքը ալըպ, օրատա պիր իպատէթխանէ թէէսիս էյլէտիկի վէ 1836 թարիխինտէ նէ՞ սուբէմլէ քիլիսէնին պու միքէլէգի պինայա թահվիլ էյլէտիկինի իյուահ իմմիշ տիր։

Պու նուագտան սոնրա, 1837 սէնէսինտէ քիլիսէնին իքինճի ալփա ինչաը միւնասէպէթլէ թէրմիկ օլունան «տաղ» թէրէնիւմ իտիլմիշ տիր քի, պու «տաղ» չիմենկիր Մանուէլ աղա խամինտէ 100 եաշընտա պիր քիմսէսէն իշիտիլմիշ օլուպ, մէրզում տախի տիւն օրատա պուլընմըշ վէ զըզլարըն թէրէնիւմթընա իշթիրաք էյլէմիշ տիր։

Պատէհու էֆ. Ասատուր իյրատը նուագա իպիտարլա, Պէյօղլունտա թէէսիս օլընան մէքթէպէր հագդընտաքի թէտգիգաթը մուտագգանէսինի զրատթ էյլէմիշ վէ 18ինճի սար իպթիտալարընտա Պէյօղլունտա լիսանաշնա զէվամ պուլընըպ, էճնէպի սէֆարէթխանէլերինտէ թէրճէմանլըգ վալիթէսի իյիա էյլէմիշլեր իսէ տէ, իլք մէքթէպին Մխիթար Աբբա թարափընտան թէէսիս օլընտըղընը վէ մամիլէյին օրատա պիզզաթ իյիաի թէարլնսալա մէշղուլ պուլընտըղընը պէյանտէն սոնրա, իլք տէփա թագաւոր վարժապետին օրատա պիր մէքթէպ թէէսիս էյլէտիկի մէմուլ օլարը, զիրա 1783տէ Ներսէս Աշտարակեցինին Տէրսաատէթէ կէլիպ թագաւոր վարժապետ եանընա տէվամ իմիտիկինի սեօյլէմիշ տիր։ Մուսախսէրէն Սեբովէ իսմինտէ պիր մուալիմին պիր մէքթէպ թէէսիս էյլէտիկինի վէ մերգումըն տա Սթանպօլտան չըգմասը իւէրինէ մէքթէպին գաբանտըղընը իյդահ էյլէմիշ տիր։ 1838ոէ Թոգատլեան զալինօը մահալինտէ պիր մէքթէպ պուլունըպ, օլ թարիխտէ Պէյօղլունտա պուլընան դպրը գէվաթը օրայա տէվամ իմիտիլէրինի սեօյլէտիքտէն սոնրա, Նարեկեան վէ Լուսաւորչեան մէքթէպլէրինին նէ սուբէմլէ թէէսիս վէ ինչա օլընտրգլարընը թարիի իմմիշ վէ նուագընա՝ Պէյօղլու էհալիսինին քիլիսէ վէ մէքթէպ ուսմուրընտա տաճա գիյտէ զայրէթ կէսթերմէկէ թէշվիզլէ խիմամ էրմիշ տիր։

Պու սըրատա Թիւրքէ պիր երգ օգընըպ մուսախսէրէն Պէյօղլու քիլիսէսի քարոզիչի Տ. Հմայեակ Սրբազան թէշէքքիւր նուագընա պիլիպիտաբ քէնտիսինտէն էվվէլ պիր զաչ զէվամ թարափընտան 100 սէնէ էվվէլքի ահվալ թասվիր վէ պէհան օլունմըշ օլուպ, քէնտիսի 100 սէնէ սոնրա Պէյօղլու քիլիսէ վէ մէքթէպ ումուրընէ նէ տէրէճէ հալը թէրազգրատա պուլընճաղընը, քիլիսէլերին օլ թարիխտէ պէյիւք պիր սէրվէթի պուլընճաղընը, զանարէլերին պիլէ պէհերի գատիֆէտէն օլաճաղընը, վէ բուհպանմըղընը Արմաշտան, Երուսաղէմտէն վէ Էջմիածինտէն չըզգաճագ եէրտէ, տարիւլիֆինունարատան չըզգաճագլարընը, վէ Բաթրիգլիք քիւրսիսինտէ տախի ատապա քիմին պուլընճաղընը պէյանտէն սոնրա, 100 սէնէ սոնրա պու կիւնքի կիւն գիյնէթէր ՇԷԷթիպ, թատմաբ քէշիտէ էյլէտիքտէն սոնրա, քիլիսէ վէ մէքթէպ ումուրը իշիւն ճիտտի պիր թէշէպպիւտէ պուլընամատըղըմըզտան, էհալիյէ ֆախէլի պիր չէյ իճրա. իմմէտիկիմիզտէնպօլայը պէյթի պիկի թայիպ էյլէյճէքլերինի սեօյլէմիշ վէ նուագընա պիր ազ տահա տէվամ իլէ տուտի էօմր ու իճալը Բատիշահի իլէ խիմամ վէրմիշ, վէ հաղըրան պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Բաթրիգը միւշարիլէյհ էն սոնրա իրատը նուագլա, կէշմիշ պիր ասրատան պահս օլընըպ, կէլէճէք սոր իշիւն տէ թասավվուրաթտա պուլընճաղ եէրտէ հալը հաղըլտան պահս իմմէքատահ էվլա օլտըղընը սեօյլէմիշ վէ Պէյօղլու քիլիսէսինին իտարէլի հաղըրէսինտէն պահսլա, պունը մուհիպը մէմնունէյէթ պիր բատտէտէ կէօրմիշ վէ կէչէն պիր ասր զարֆընտա թէրազգը խուպ, պու կիւն քիլիսէ էմլաք վէ ազարաթընը մաթլուպ տաիրէսինտէ պուլունտըղը վէ անճագ թազսիմատէն էօթէյէ էհալի շօղալմագտա օլուպ, օրատա պիր քիլիսէյէ լիւզում կէօրիւլտիկի, վէ պունըն իսէ պաղը համիյէթմէնտանընը իյանէի իլէ վիճուտէ կէլէճէկինէ պէյանը իւմիտլէ, Պէյօղլու մէքթէպլերինէ ամիր նազար վէ պունլար իսէ մաթլուպ տերճէտէ պուլընմատըղլարընտան էհալիին քէնտի էվլատլարընը էճնէպի մէքթէպլերէ կէօնտերտիկինի վէ մանկապարտէզին լազմ օլտուղը վիւսատտա օլմատըղընը սեօյլէտիքտէն սոնրա, Պէյօղլունտա քիլիսէ վէ մէքթէպ ումուրը իշիւն չալըշմաղա միւսթայիտ զէվամ մէվճուտ օլտուղընտան, անլերի հէր տայիմ թէշվիգ վէ թէրբիպպ իմամիկինի վէ քէնտիսի տէ Պէյօղլու սէմթինտէն օլտուղընտան, պու կիւնքի զինէթտէն փէվզելտաէ մէմնուն վէ մէրուրը օլտուղընը սեօյլէմիշ վէ Թաղ. Խորհուրդընն քիլիսէ ումուրընտա կէօսթերտիկի փէտտաքտարլըգտան տօլայը պէյանը մէմնունէյէթլէ, նուագընա խիմամ վէրմիշ տիր։

Սաաթ 9ուա զամէն զինէթ տէ խիմամ պուլըպ, հազրունա իքրամլար իտտիմիշ վէ քիլիսէնին ալընտա եէնի եաբըլմըշ օլան լեվհանընն միզէյնէն նիւսխէսի թէվզի օլունըպ հէր քէս մէմնունէն միփարէգամ էյլէմիշ տիր։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐԱԾ

ՀԱՄՐԱՆՔՆՈՒԹՍԱՆՑ

Երէքշաբթի 12 Յունիս

ԿԷՍ ՕՐԷ ԱՌԱՋ.—Աւագք և երիցագոյնք՝ ուսողութիւն (երկրաչափ. ի միջոցի և գծագրական), երիցք՝ Օսմանեբէն, կրտսերք՝ ուսողութ. (թուաբ. երկրաչափ.), կրտսերագոյնք՝ Հայերէն, երբայեցք՝ Ֆրանսերէն։

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ.—Աշխարհական աշխարհագրութիւն, Աշխարհագրութիւն ընդհանուր, Օսմաներէն, Թուաբանութիւն, Երկրաչափութիւն։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հալէպ վիլայէթի միթէպերանընտան Սայյատիպատէ տթուփ. Մուսթաֆա բաշա հագրէթլերինէ պալէա, տերտիւնճիւ (Լաչինճան) Օլտուրի Հիմայուն լէվազիմ տարէսի պիրինճի չիպէսի միւտիր մուավինի սաաթ. Տէրվիշ Բիֆաթ էֆ. յէ ուլեա սընըզը սանիսի բիր թպէլերի թէվճիհ։

Այտըն վիլայէթինտէ Գարապրուն գազասը գայմագամլըզը՝ Ալաշէհր գազասը գայմագամը ՇԷմալ պէյ, Ալաշէհր գազասը գայմագամլըզը՝ Մէնէմէն գազասը գայմագամը Ֆէրիտուն պէյ, Մէնէմէն գազասը գայմագամլըզը՝ Ֆոչաթէյն գազասը գայմագամը Էմրուլլահ էֆ. յէ, Ֆոչաթէյն գազասը գայմագամլըզը՝ Այտըն վիլայէթի մայէթինէ մէմուր Իսմայիլ Հազգը էֆ. յէ, Խուտավէնտիգար վիլայէթինտէ Պոլվատին գազասը գայմագամլըզը՝ վիլայէթը միւշարիէյհա մայէթինտէ իքմալը միւտտէթ իտէն Հասան Բիֆաթ պէյ։

Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի՝ Տէրսաատէթ Իսթինաֆ մահքէմէսի ազասընտան սաատէթլու Սաարէտտին պէյ էֆ. հազրէթլերինէ, Տէրսաատէթ Իսթինաֆ մահքէմէսի ազալըզը՝ Սկիւտար Պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի՝ Տէրսաատէթ Իբրահիմ մահքէմէսի Թիճարէթ ազասընտան իզզ. Սատրզ պէյ, Տէրսաատէթ Իբրահիմ Թիճարէթ մահքէմէսի ազալըզը՝ Սկիւտար Պիտայէթ մահքէմէսի ազասընտան իզզ. Մանիհ պէյ, Սկիւտար Պիտայէթ մահքէմէսի ազալըզը՝ Մահքէմէի Թէմիեզ պաշ միւտտաիի ումումիլիկի մուավինլիկի՝ Տէրսաատէթ Պրուսայէթ մահքէմէսի իբրահիմ տախիրսի պաշ քատիպի բիի. Ճէվտէթ էֆ. է թէվֆիկ պույրըլմըշ տը։

ՆԻՇԱՆ

Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆիրը քէպիրի էսալ. մարքի Բալլավիչինի հազրէթլերինէ պիտատէրի մարքի Անթուան Բալլավիչինիյէ Լինճի վէ մախտումարը մարքի Ալթիւ, մարքի Անթուան վէ մարքի Ժան Բալլավիչինիյէ Յինճի, մէճլիսը Մէաբիրը Թըզպիյէ ազասընտան մէքտուբիպը ասքէրիյէի Շահանէ խասթախանէլերի միփէթթիրի սաատ. Ամրիճ բաշայա Զինճի, Բուսրա տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի իքինճի քատիպի Մ. Օնուլա Յնճի բիւթպէտէն Մէհմէտի Նիշանը զիշանլարը Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆիրը քէպիրի էսալ. մարքի Բալլավիչինի հազրէթլերինէ պիտատէրի մարքի Անթուան Բալլավիչինիյէ 1ինճի վէ մախտումարը մարքի Ալթիւ, մարքի Անթուան վէ մարքի Ժան Բալլավիչինիյէ Յինճի, մէճլիսը Մէաբիրինդէ Թըզպիյէ ազասընտան մէքտուբիպը ասքէրիյէի Շահանէ խասթախանէլերի միփէթթիրի սաատ. Ամրիճ բաշայա Զինճի, Բուսրա տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի քատիպի Մ. Օնուլա Յնճի բիւթպէտէն Մէհմէտ Նիշանը զիշանլարը

Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆիրը քէպիրի էսալ. մարքի Բալլավիչինի հազրէթլերինէ պիտատէրի մարքի Անթուան Բալլավիչինիյէ 1ինճի վէ մախտումարը մարքի Ալթիւ, մարքի Անթուան վէ մարքի Ժան Բալլավիչինիյէ Յինճի, մէճլիսը Մէաբիրը Թըզպիյէ ազասընտան մէքտուբիպը ասքէրիյէի Շահանէ խասթախանէլերի միփէթթիրի սաատ. Ամրիճ բաշայա Զինճի, Բուսրա տէվլէթը Փախիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի քատիպի Մ. Օնուլա Յնճի բիւթպէտէն Մէհմէտ Նիշանը զիշանլարը

ՐԷՍՄԻ

Իրան Շահը շահամէթլու Մէհմէտ Ալի Շահ հազրէթլերինին սանտալիի հիւքիմէթէ զուտտուրընը միւթէգամին օլան Նամէի Շահխի թազտիմ իշիւն մէմուրէն Տէրսաատէթէ միւրուտ իմմիշ օլան Միւէյյէտ իւս Սալթանա տէվլ. Միրզա Բիզա Խան հազրէթլերի՝ Իրան սէֆիրը քէպիրի իրմա իւս տէվլէթ ճէնապը էշրէֆ բրէնս Միրզա Բիզա Խան հազրէթլերի տէլալէթիյլէ վէ մայէթլերիյլէ պէրապէր մէրասիմը միւթատ իլէ տիւնքի բազար կիւնիւ Սէրայը Հիւմայունը Միւլիւքատէնէ սուբէթը բէսմիյէտ հուզուրը չէվգէթմէվիմուրը հազրէթը Բաստշահիտ չէրէֆը միսալա նակլ օլմուշլար տը։

Պատէհու միւշարէլէյհիւմա հազրաթընա զիյաֆէթը Սէնէյէ քէշիտ պույրըլարագ, իշպու զիյաֆէթը Սէնէյէի Միւլիւքատէնէ Զաթը սամի Սատարէմբէնամի վէ Ատլիյէ նազըրը իւպգ. տէվլ. բաշա հազրէթլերիյլէ Զաթը վաէսի Սէրասքէրի վէ Պահրիյէ նազըրը վէ Շուրի Տէվլէթ բէյսի վէ Խարիճիյէ վէ Տախիլիյէ նազըրլարը վէ Թօբխանէի Ամիրէ միւշիրի վէ Մալիյէ վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա վէ Մէաբիճ նազըրլարը վէ Եվգաֆը Հիմայուն նազը վէզիրի, միւսթէշարը Մատարէթուզմա տէվլ. բաշալար հազարաթը վէ սէֆարէթ մէմուրլարը վէ Մապէյնը Հիմայունը Միւլիւքատէ մէմուրլէնի տավէթլի պուլընմագ չէրէֆիյլէ միւպահի օլմուշլար տը։

—Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէ.

Պազը մահալլերէմէ տէլիք վէ թէմասատան սիլինմիշ օլան իւզերլերինտէ մէսքիւքատը Օսմանիյէտէն օլտուղընա տէլալէթ իտէճէք էսէր կէօրիւլէն մէճիտիյլերի՝ մալ սանդզլարընճա վէ պիլիճիմէ միւէսսէսատը Մալիյէճէ գապուլ իտիլմէքտէ օլտուղը հալտէ, պազլարը թարափընտան պուլնարը ալաղընտա թէրէտտիւտ իտիլմիկի անլաշըլտըղընտան, վէ տէվարը Տէվլէթճէ վէ պիճիմէ միւէսսէսատը Մալիյէճէ գապուլ օլունան մէքթիքատը մէզքիւրէնին ալընըպ վերիմէսինտէ թէրէտտիւտ կէօսթերիլմէսի ճարիզ օլմասը, պու հօլտտ ճէլպը մէնֆատաթ մագսէտը միւհիմէքիւանէսիյլէ միւշքիլատ իյգա իտէնլեր հազգընտա թէրէթթիւպ իտէն մուամէլատը նիզամիյէնին իճրասը մուգարրեր պուլընտըղընտան, քէյֆիյէթ մալիմ օլմագ իւզրէ իլանընա իպթիտար գըլընտը։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

-ԱՄԱՆ-

Իզմիր, Պրուսա սանճագլարը իլէ Գարասի վէ Էրթօղրուլ տախիլինտէ պիր մէթրօ կենիշլիկինտէ տար պիր շըմնտրիքեր խաթթը թէէսիս վէ Այվալըգ իլէ Տիքիլիսէ լիմանլար ինչասը իլէ իշլէտիլմէսի իմմիյազը տա խաթտա խաթիրհամ օլընմըշ տը։

—Ռումմ Փբուլարտա վէ դասապ տիւքանլարընտա շէրայիթը սըհհիյէյէ տիգգաթ իտիլմէսի վէ մուղայիրի հալլերէ մէյտան վերիլմէյիպ, էթին թէլ տօլայլարա գոնըլարագ իւզերլերի թէմիզ պէգլէր իլէ էօրթիլմէսի վէ պուսուրէթլէ հարաքէթ իմմէյէնլերէ ճէզան նագտի ալընմասը թէնսիպ օլընմըշ տը։

—Գոսօվա վիլայէթինէ թէրնիչաքէօյի էհալիսինտէն Թրայգօնը բարա վէ էմլաքընա թամանէն կէճէ էվվէնէ կիրլրէք մէրգում իլէ 3 օղլունը վէ պիր զըզընը վահչիանէ պիր սուբէթաէ պալմաբար իլէ գաթլ իմմիքլերի՝ մուհաքէմէ իլէ անլաշըլան Տուտէ իլէ բէֆիզլերի Նիգօլա վէ Բիթրիտէն՝ Տուտէ վէ Բէթրի էճէլլերի իլէ վէֆաթ էյլէտիքլերինէն չէհրը հալին Զինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ իտամ ճէզասը եալընըզ Նիգօլա հազգընտա իճրա զըլընըպ մէրգում ասըլմըշ տը, մահքէմէճէ վերէլէն հիւքմ թաստիգը ալիյէ իգթիրան իմմիշ տիր։

—Սթրումճա գազասը պիտայէթ մահքէմէսի միւսթանթիգի Ալի Մէհմէտի Էֆ.՝ վազիֆէսի մէմուրիյէթինի սուի իսթիմալ էյլէտիկինտէն, ազլ օլունըպ մուհաքէմէ ալթընա ալընմըշ տը։

—Շարդ չըմէնտֆէրլերի իշլէթմէ զումրանասը՝ 1906 սէնէսի հիսապաթընը թատիգ իմմիշ վէ սէնէի մէզքիւրէ իշիւն հիսսէ պաշընա 30 ֆրգ. թէմէթթիւ թէվզիհնէ գարար վերմիշ տիր։

—Պրուսատան պու սէնէ իրէք զօգա մահսուլընըն բէք պէրէքէթլի վէ էյի օլաճաղը թախմին իտիմէքտէ տիր։

—Պիլուսում ֆէբրագ վէ ինթիգալ թահրիր մուամէլաթընտա վիլայէթլերտէ վալի, տէֆթէրտար, մուհասէպէճի, տէֆթէրը խագանի մուտիրիյէթլընտէն վէ լիվալարտա միւթէսարրըֆ, մուհասէպէճի, տէֆթէրը խագանի մէմուրլարընտան, վէ զազարատա տախի գայմագամ, մալ միւտիրի, թարու քեմիիպլերինտէն միւրէքքէպ պիրէր հէյէթ մարիֆէթթիյլէ իճրա իմթիրիմէսի ուսուլ իմթիթազ օլունմըշ տը։

—Սթանպօլտա Սուլթան Համմամընտա մաղազալարը օլան Միսակ վէ Հըրանտ Խաչէրեան իֆլաս իմմիշլէրտիր։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ 1 1/2ուա բատտէլերինտէ Նիշան Թաշընտա Խայրի բաշանըն քիրաճը պուլունտըղը գօնաղընը արապալըգ վէ սամանլըղընտան ամէջ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր արապալըգ իլէ նամանլըգ եանմըշ տը։

Բկա օ կէճէ սաաթ 3 բատտէլերինտէ Սամսթ իատա սթասիոն ճիվարընտա վարդանը գահվէխանէսինին ալթընտաքի քէօմիւրլիքքէտէն ամէջ զուհուր իմմիշ իսէ տէ եալընըզ մէզքիւր քէօմիւրլիք գըսմէն եանտըղը հալտէ պատրբըլմըշ տը։ Եանկընը սէպէպի անլաշըլմագ իշիւն զազգամա թահգիգաթ իճլա օլընըյօր։ Եանկընը. էսնասընտա վարդանը չէգմէճէսինտէ պուլունան 18 լիրա իլէ 300 ղրշ. ըզ սֆիգլըգ չալընմըշ տը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պու կիւն Բումլարա Հոգեգալուստ եօրմուսը օլտուղընտան, Գալաթա Պօրսասը գարալը տը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԼԱՀԷՅ ՍՈՒԼԶ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

ԼԱՀԷՅ, 22 Յունիս.—Ղանամիմ հարպիյէ մէսէլէսինին միւզաքէրէսի գօնֆէրանսընն սօն կիւնլերինէ թէէսիր օլունմըշ տը։ Ղանամիմ պահրիյէնին մէշրուլիյէթինի թէտգիգէ մէէմուր հաքէմ մէճլիսինին հանկի շէհրստ թէշքիլ օլունաճաղընա տաիր այնը զէմանտա պիր գարար վերիլէճէք տիր։

Այէրիգա մուրախասալարը Տրակօ նազարիյէսինին մէճպուրի թուրմասընը թէքլիֆ իմմիշլէր տիր։ Պու նազարիյէյ կէօրէ, հէր տէվլէթ՝ պօրճը պիր հիւքիմէթ գարշը սիլահ իսթիմալընտան էվվէլ հաքէմ ուսուլինէ միւրաճաաթա մէճպուր օլաճագ տը։ Մէսէլէ, սերվէթի խուսուսիյէյ թէալլուգ իթթիֆինտէն բէք նազիք տիր։

Տէնիզ մուհարէպէլէրի հագգընտա ինգիլթէրա վէ Ֆրանսա հէմֆիքքար պուլունայօրլար։ Իթալիա իսէ, միւթթէֆիգլէրինի իլիթիզամ իմմէք մէճպուրիյէթինտէ ցմագա, միւթէրտիւտ պուլունայօր։ Մկպքիր հիւքիմէթլէր մուրախասարըպէյնինտէ խուսուսի միւզաքէրէլէր տէվամ իտիյօր։

—Ամերիգալը միլիարտեր Դարնէգինին ինչա իմթիրմէքտէ օլտըզը պինանըն վազը էսասը յուլիս 30ուա իճրա օլընաճագ տը։

—Սան ինիգասարտան պիրինտէ Ամերիգա մուրախասալարը պօրճը հիւքիմէթլերէ գարշը սիլահ իսթիմալը աէյհինտէ գաթի սուբէթաէ իտարէի լիսան իմմիշլեր տիր։ Ալէման մուրախասալարը՝ մուհարիպ տէվլէթլերին պիթարափլար թէպասընտան կէօնիւլլիւ աքէր ալմամալարը իշիւն պիր մուգավէլէ ազտընը թէքլիֆ իմմիշլեր տիր։

Վիէննա. — «Վէնէր Թակբպլատ»ըն պէյանընա կէօրէ, Ալմանիա վէ Ավսթրիա մուրախասալարը միւսթէնսու օլմագ իւզրէ, պազը հիւքիմէթլէր մուրախասալարը՝ 18 տէվլէթ թարափընտան թէքլիֆի իտիլմիշ օլան թահտիտի թէլիհատ ժէոէլէսինէ տաիր պիր սուբէթի թէավիյէ պուլմագ իւզրէ, ազտը իմթիմա իմմիշլեր տիր։

Իթալիա մուրախասալարը՝ թահտիտը թէլիհատ փիքրինին թէրազգըսը հագգընտա կէլէճէք Լա Հէյ գօնֆէրանսընա պիր բարօր վերմէք իսքրէ պէյնէլմիլել պիր գօմիսիոն թէշքիլինի թէքլիֆի իտիյօրլար։

ԲԱՐԻԶ.—«Ֆիկարօ» կազէթասընընն Պերլին մուխպիրի բրէնս տը Պիւլօվ՝ Ինկիլիզ սէֆիրիյլէ իճրա իթթիսի պիր միւլազաթ էանասընտա, Ինկիլիթէրա, Ֆրանսա վէ Ալէմանիա արասընտա պիր մուզարէնէթ հուսուլինէ մանի հիշ պիր շէյ մէվճուտ օլմատըղընը պէյան իմմիշ տիր։ Բրէնս տը Պիւլօվ՝ ոսն իմիլմիրը Ալէմանիայա գարշը օլմատըղընա էմին պուլընաղընը իլավէ իմմիշ տիր։

ՊԵԼԳՐԱՏ.—Ավսթրիա իլէ Սրպիսթան արասընտա եէնիտէն ազտ օլընճագ թիճարէթ մուգավէլէնամէնին միւզաքէրէսինէ մէէմուր օլան Սրպիսթան մուրախասալարը պու կիւն Վիէննայա միւթէվճիհէն հարէքէթ իմմիշ տիր։

ՐՕՄԱ.—Հարպիյէ պիւճէսի գրէտինին միւզաքէրէսի, բարլամէնթօտա շիտտէթլի պիր սուրէթտէ ճէրէյան իմմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Պազը Ֆրանսըզ կազէթաճըլարընտան միւրէքքէպ պիր հէյէթին Ալմանիայը զիյարէթի իսէճէյի սեօյլէնիյօր։

ԼԱՀԷՅ.—Ամերիգա մուրախասալարընն Լահէյտէ տայիմի պիր հաքէմ մահքէմէսինին թէշքիլինէ տաիր պիր թէքլիֆտէ պուլընճաճալարը խապէր վերիլիեօր։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսըզ բանթը 93.85է չըգմըշ տը։ Բուս Ֆոնտօլարը իւզերինէ էրէյիճէ մուամէլէ օլմըշ տը։ Օսմանը իւնիֆիյէ թահվիլաթը թէրազգը իմմիշ տիր։ Բիօ թէնիօ 2041տէ աչէրմըշ իւլէն 2003է տիւշմիշ տիր։ Ճէնուպի Աֆրիգա բրացասը բէք տիւշկին տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՅԸ

Պանդը Օսմանլին թաշրատա պուլընան շիպէյէրինտէ խիթիտամ իտիլմէք իւզրէ 4 մէմուրա լիւգիւմ հրսա օլընտրըլընտան պիր միւսապէգա իհլասընա գարար վերիմիշ տիր։ Միւսապէգայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլերին լիսանը Օսմանի վէ Ֆրանսէվկի հագգընա թէքելիւմ վէ թահրիրէ միւգթէտիր վէ ուսուլը տէֆթէրիյէ թէհմիլէն վազքի օլմալարը վէ սինլերի 35ի միւթէճավզ պուլունմասը միւգթէզա տը։ Շէհայիթի վէ եվսաֆը միւգթէզանի ճամի պուլընանլարը թէզգիքնամէ վէ շէհատէթնամէլերինի համիլ օլարագ, յունիսին օնունճը բազար կիւնիւ էօյլէնտէն 2 սաաթ էվվէլ Պանգը Օսմանի մէրքէզինէ միւրաճաաթ իմմէլերի պէյան օլունը։ 3—3

19 Յունիս 1907.

Տէրսաատէթ

* * *

Նիզամիամէնին 29ընճը մատտէսի ահքեմընա թէվֆիգէն Սամ. Պանգասը հիսսէտարան հէյէթը ումումիյէսի 1907 սէնէսի յունիսին 26ինճը չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 1տէ Լօնդրատա Վինչէսթր Հաուզտա ինիգատ իտէրէք գօմիսիոն բաբօրընը իսթիմա վէ 31 դեկտ. 1904 թարիխինտէ խիթամ պուլան սէնէ հիսապաթընը թէգրիգ, թէմէթթիւ թային վէ գօմիսիօնտան չըգան ազալար եէրինէ տիկէրլերինի ինթիխապ իտէճէք տիր։

Նիզամիամէնին 27ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն ազալի 30 հիսսէյէ մալիք օլանլար՝ հիսսէտարան հէյէթը ումումիյէսինտէ հազրը պուլընմազտա սէլահիյէթտար օլտուղընտան, հիսսէ սէնէտաթընը ինիգատան ագալի 10 կիւն էվվէլ Տէրսաատէթտէ Օսմ. Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսինէ վէ եահոտ շիւպէլերիյլէ մէմուրքը էճնէպիյէտէքի աճէնթէլերինէ, (Լօնդրատա Թրօկմօրթընը Սթրիթ Նօ. 26), (Բարիզատ Մէյերպէր օսգաղը Նօ. 7) տէրօլիթօ իթմէլերի ազամ տը։

Տէրսաատէթ 1 յունիս 1907 10—10

* * *

100տէ 5 ֆայիզի Օսմանլը կէօմիւք թահվիլաթընը 1901 յուլիստէ վատէսի խիթամ պուլան 30 նուամէրօլը գուրօնլարը պէտէլի թահսիլ օլունմագ իւզրէ 1907 30/13 յուլիսէ գատար իրայէ օլընմատըղը թագտիրտէ հիւքմիզ ատտ օլունճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իլան օլունը։

* * *

1896 սէնէսի 100տէ 5 ֆայիզի Օսմանլը թահվիլաթընը 1901 յուլիստէ վատէսի խիթամ պուլան 10 նուամէրօլը գուրօնլարը պէտէլի թահսիլ օլունմագ իւզրէ 1907 30/13 յուլիսէ գատար իրայէ օլընմատըղը թագտիրտէ անտէն սօնրա հիւքմի օլմայաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իլան օլունը։

* * *

1880 սէնէսի 100տէ 3 ֆայիզի Եունան միլլի պանգասը թահվիլաթընն կէլէճէք յուլիս 1տէ վուգու պուլաճագ ամօրթիսման քէշիտէսինին պաշա պաշ թէէսիսէսինտէ շիմտիքի ըրսա ֆիյաթընա նիսպէթէն վուգու պուլաճագ 32 ֆր. գատար պիր զիյանա գարշը Օսմանլը Պանգասընընն մէզքիւր թահվիլաթը ճիզի պիր պէտէլ իլէ սիկուրթա էյլէտիկի թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իլան օլունը։ 12—4

15 Յունիս 1907 Տէրսաատէթ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

1863 ՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ ԱՆՕՆԻՄ ԳԱՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԳ.

ՔԵԱՄԻԼԷՆ ԹԷԼԷՏԻՍԷ ՕԼԸՆՄԸՆ

Մէրքէզը իտարէխանէ՝ Գալաթատա Գալաքէօյտէ Եէնի խանտա։

Պէյօղլունտա Ճատտէի Բէպիրտէ Ն. 333։

Սթանպօլտա Սուլթան Համամ ճառատէսինտէ Ակլահվէրտի խանընտա.

Մէրքէզ իտարէխանէսիյէ չիպէյէրիմիզ պիլիճիէլէ պանգա մուամէլաթընը իյիա իտէր։

Մէրքէզ իտարէխանէսինտէ վէ քէզա Պէյօղլու չիպէսընտէ պուլընան քիրաճը աէ՞ՐՐ գացալար կէրէք մէթանէթ վէ կէրէք իճրէթը իյիար ճիւէթիյէ ըզգագէթիրն փէվզինտէ պուլընմագտա տը։

Գալաթատաքի Մէրքէզ իտարէխանէսիյէ Պէյօղլունտաքի չիպէյտէ հէվալէնամէ համիլէրինին թահթը էմրինէ սալօնլար վէրիլէճէք տիր։

Սթանպօլտաքի չիպէյ էշեա վէ թիճարաթ էսթասը իւզէրինէ ավանս սուբէթիյէ բարա իգդազ իմթիկի կիպի, Սիրքէճիսալքի անպարընտա էսանէթ սուբէթիյէ էշեա վէ էմթասի մէզքիւրէյի գապու վէ վազ իտէր։

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ԾԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

ՊԱՏՕՅԻՆ ԷԼԵՊԻՍԷՆ

ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՑԱ

Սուլթան Համմամընտա Թրօքլիան խանը.

Բէտգել Էֆէնտի Գարընտա

Էլեպիսէ մաղազալարը միյանընտա հէհման էն էսկի վէ էն պէյատէ քէսպը էմնիյէթի իմմիշ օլան վէ 1871 սէնէսինտէ թէէսիս օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյիւք էլեպիսէ տէրօզիթօսը, էսկի նամ ու իւնվանընը վէ մէքանընը սալա թէպարիլ իմմէտիքտէն մատ

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՊԱՆԳ ՖԵՐԱՅՆ

Սեփականություն 130,000,000 գուլդեն (քեսամիլլէն թէէսիյէ օլունմուշ)
Իսթիյաթ ադշէսի 36,000,000 գուլդեն։
1869 սենէսինդէ թէէսիս օլունուշ, մէրքէզը իսթանբուլի Վիեննատա պուլունմագտա վէ միւհագաթը Էյլիւլիդէ 12 իսթանբուլի պուլունմագտա տուր։
Շիմդիկի.—Բրաք, Կրաց, Պրին, Օսիլ, Պուտա-Բէշթա, Լէմպերկ, Զեբնովիչ, Գրանկֆուրթ, Պրիլց-Պիսա, Գարլսպատ, Բիլսէն, Բրոչնից, Սէն-Բոլիէն, Թէպլից, Վիվլսի վէ Վիէնէր Նեոշթատ։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇԻՊԼԻՍԻ

Գալաթատա իսթանբուլի՝ Գամանթո խանընտա Աստրիա բանքասի իդարէսինէ,—
Սիրանպոլ իսթանբուլի՝ Էլքեսթիպ խան Բիշիք Աշիր էֆ. սոգաղընտա։

Վիենները Պանգ Ֆերայն՝ պանգայա միհթէալիգ քեսքիֆէի ուսուրլա մէշդուլ օլուր, էզմիրլի գոնի գուրան աչար, թահվիլաթը հրզգ. վէ տէրօ իսեր, գըյմէթի թահվիլաթ ըէն պըրդամագ մուգայիսինդէ գոնի գուրան իլէ ավանս վէրիր, չէք իսրաճ, հէվալէէր իհա վէ թէէկիֆլա թէէսիյաթ ալըմ սաթըմը, գուրան վէ թահվիլաթ գուրանլարը սգոնիօ վէ թահսիլ իսէր, ուսում բիացալար իդէրինէ բուլիցա ալըր վէ սաթար, էմրէ մուհարրիր վէ վատէլի պոնոլար ալըր։

ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ԶԻՄԱՆԸ

Հէր կիւն էօյլէնդէն էվվէլ սաաթ 9½-տան էօյլէնդէն սոնրա սաաթ 4է գատար։
Շումատա կիւնլէրի 9½-տան 1է գատար։

PHO ENIXASSURANCE Ltd Cie..

ՖԷՆԻՔՍ

ESTABLISHED 1782

1782 ՍԷՆԷՍԻՆԴԷ ԼՈՆՏՐԱՍԱ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ
1869 ՍԷՆԷՍԻՆԴԷՆ ՊԷՐՈՒ ՏԷՐՍԱԱՏԹԱՏԷ ԻԾՐԱՒ ՄՈՒԱՄԷԼ

ՖՏՔՅՕՔ

ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
ՄԷՐՄԱՅԷ ՎԷ ԻՀԹԻՅԱԹ ԱԳԱՀԻ
4,218,000 ԻՆԿԻԼ. ԼԻՐԱՍԸ

ՖԷՆԻՔՍ կալընը հարիդէ գարշը պիր սիկուրթա շիրքէթի օլուպ, նամուսքեարլըղը վէ զարար ու զիյանլարընը տէրհալ թագմին էյլէմէկի իլէ մասրուֆ տըր։
ՖԷՆԻՔՍ կէրէք հարիդէ վէ կէրէքսէ շիմշէկէ գարշը հէր տիրլի էմլաքը մանգուլէ վէ զայրը մանգուլէյի սոն տէրէճէ ֆիատէլի շարթլարը սիկուրթա իսէր։
Շիրքէթին Տէրսաատէթ վէ վիլայաթ ումում ահէնթի

Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Գալաթատա Պանգ Օթոման հիվաբընտա Վիթալիս խանընտա։
Սիրանպոլ ճիհէթիսնէ ահէնթ վէքիլի
ՅԻՎԱՆ ԹԻՐԷԵԱՆ
Ֆընարզլեան խան

ԻԼԱՆԱԹ

ԽՍԶԻՆԷՆ ԽՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

	Պէյէր ճէտիտ գըյէսի Ղշ. Սն.
Թաղէ ինէք սիւտ	1 12,5
Սաֆի ալէա եօղուրտ	1 50
Սաֆի ալէա գայմագ	12

Խապինէի Խասսաի Շահանէ էրզագ անպարը իչիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարքընտա միւպայէա օլունճագ պալէատէ մուհարրիր լիվամիր՝ մէճիտիյէ 20 ղրշ. հիսապըյլա հիզալարընտա մուբագգամ ֆիյաթլա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մահը հալին 13իւնճի չարշէնպէհ կիւնիւնէ գատար 100տէ 3 թէնգիլի պիլզապալ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաղընտան, չէրահիթը միթքիերրիայը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին՝ 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ ևա միթէպէր քէֆիլէթնամէյի միւսթասիրլիգէն եէվմը մէգբիւրտէ նիհայէթ սաաթ 10ա գատար Խապինէի ճէլիլէի միշարէլէյհայա կէլմէլերի։
9 հագիրան 323 3—1

* * *

Խապինէի Խասսաի Շահանէ էգնիյէի Սէնիյէ անպարը իչիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարքընտա միւպայէա օլունճագ ֆայրիգա վէ Անատօլու մալի քէրէսթէ մէվգըի միւնագասայա վագ իսրիմիշ օլմաղա, չէրահիթը միւնագասայը անյամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին՝ 10ամէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ ևա միթէպէր քէֆիլէթնամէյի միւսթասիրլիգէն Խապինէի ճէլիլէի միշարէլէյհայա կէլմէլերի։
9 հագիրան 323 3—1

Տէրսաատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի Իքինճի Հուգուգ տաիրէսի՝ էյեմը թահթիլիյէսէն մասաա կիւնլէրէ սապահլայընը սաաթ 5ճէ քիչատ օլունարագ սաաթ 6յա գատար մուամէլաթը սախլիյէ իլէ պիհիշիդալ, սաաթ 6ճա մահքէմէյէ միւպաշլէրէթ օլունմագտա օլուսը ճիհէթլէ, մահքէմէի մէգբիրէյէ ճէլպ վէ տավէթ իսիլէնլէրին՝ վարագաի տավէթ իսէսէ մուհարրէր օլան սաաթտա հագը պուլունմատըգլարը թագտիրսէ, հագգալարընտա մուամէլէի ըզյապիյէ իճրա իսիլէճէկի մալիւմ օլմադ իզրէ իլանը քէֆիյէթէ իպթիտար գըլընը։
9 հագ. 323

Պէյօղլունտա Սագըզ Աղմանընտա Գըրլանկըճ սոգաղընտա 31 նումէրօլը խանէսէ սաքինէ Մարեոնգա գատան թարաֆընտան մահլիլէթի թապէր վէրիլէն Պէյօղլունտա Հիսէյին Աղա մահալլէսինտէ Սագըզ Աղմանընտա Զիպա սոգաղընտա 35 նումէրօլը արսա հագգընտա խոշ վէ մէրգումէ եէտինէ իսթա գըլընան իսպարիյէ բուսուլասընը գալի օլտուսը խիսիտա խիմէթլէ, թարիհը իլանէն իսիպարէն նիհայէթ 3 այ զարֆընտա էլսէ իսիլէմէսիի հալտէ նիսսէսի սանիյէսինին թանգիմ վէ իհսանը մուգարրէրաթը մանթիգը ճէ իյճապընտան պուլունմազլա, մէգքիր բուսուլա հէր քիմին եէսինէ կէչմիշ իսէ՝ էվգաֆը Հիմայուն Մահքիլաթ իսարէսինէ կէթիրիլէսի վէ միւտաէթը մէգքիրէ գարֆընտա թէպիր օլունմագ իսէ հիքմի օլմայանաղը իլան օլընը։
29 մայիս 323 12—3

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.-տան նագէն վէ նըսֆը տիկէրի էվգաֆը Հիմայունա մասրուֆ սուրէթ վէ սէրմի իլէ խֆա օլունմագ իզրէ զիյրտէ մուհարրէր մահլիլաթը պէրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանընտան 323 սէնէսի հագիրանը 4ճէ կիւնինտէն հագիրանը 11ճէ ղշ. էրթէսի սաաթ 10ա գատար 4ճէ հաֆթա իլանընտա միւզայէէլէրի իճրա գըլընճաղընտան, թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ գըյմէթը մուսամէնէնին էօշրիսնէ միւսավի թէէմին ագչէլէրիյէ պէրապէտ էվգաֆը Հիմայուն Մահքիլաթ իսարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

Գըյմէթը
մուսամմէնէսի

..4000.—Սկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինէ Օրթա սոգաղընտա 2 նումէրօլը 2 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը. հաճի Մահմուտ։

..25000.—Սկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինէ Սըվաճը Պաշը սոգաղընտա 10 նումէրօլը պիր գըրթա արսանըն թէմամը. հաճի Մահմուտ։

..10000.—Սկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինէ Օրթա սոգաղընտա 7 նումէրօլը պիր գրթա արսանըն թէմամը. հաճի Մահմուտ։

..1875.—Սկիւտարտա Թավաշի Հասան աղա մահալլէսինէ Թունուս Պաղը ճատտէսինէ 43 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին ըուպ հիսէսի. հաճի Մահմուտ։

..8000.—Էյրի-Գարուտա Սվճը պէյ մահալլէսինէ Թէքէ սոգաղընտա 4 վէ Զըգմագ Օտալար սոգաղընտա 5 նումէրօ իլէ մուբագգամ 5 օտայը հավի մուզատտէմա 2 պապ էլեէվմ մա պաղչէ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Ամին։

.. 750.— Սամաթիատա Հաճի Գարըն մահալլէսինէ Զէչմէ սոգաղընտա 6 նիսմէրօլը պիր գրթա արսանըն թէմամը. Հաճի Լօմէր։

..114843.— Գալաթատա Օգճը Մուսա մահալլէսինէ Օգճը Մուսա սոգաղընտա 8 նիսմէրօլը միշթէմիլաթը մանիսէյի հավի պիր գրթա արսանըն 16 հիսսէ իթիպարըյլա 12 հիսսէ թամ վէ պիր հիսսէնին ըուպ հիսէսի. Հաճի Հիսէյին։

..27000.— Պէյօղլունտա Շիլլինին Գըբ մէվգիինէ Տէրօթ սոգաղընտա 2 նիսմէրօլը պիր գրթա արսանըն սիլիսս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..5069.—Եէնի-Պաղչէտէ Գարարաշ մահալլէսինէ վէ ճատտէսինէ միւքէրրէր 8 նիսմէրօլը 4 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին սիլսան հիսսէսի. Շիւքրի։

.2000.Դատը գարիյէսինէ Օսման աղա մահալլէսինէ Զըգմագ Սէօկիւտլիւ չէշմէ սոգաղընտա 3 նիսմէրօլը 4 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսէսի. Բահմի։

.. 3700. Պէտելը միզայէտէսի 2500. —Պէյօղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինէ Բիրալ սոգաղընտա 37 նիսմէրօլը պիր գրթա արսանըն թէմամը. Հաճի Իսմէթ։

ԱԹԻՆԱ ՊԱՆԳԱՍԸ

Թէմամն թէվֆիյէ օլունմըշ սէրմայէ իլէ իհթիյաթ ադշէսի.
50,000,000 ՏՐԱԽՄԻ
ՄԻՐԲԻԶԸ ԻՍԱՐԻՆԻ ԱԹԻՆԱՅԱՍ.

—o—

ՇԻՊԼԻՍ

Տէրսաատէթ —Գալաթա վէ Սիրանպոլ շիւպէկէրի իլէ պէկրապէր— Լոնտրա, Իսքենտէրիյէ, Գահիրէ, Սէլանիք, Իզմիր, Բիրէ, Բաթրա, Վալօ, Սիրա, Գալամաթի, Հանեա, Գանտիա։

—o—

Աթինա պանգասը՝ հէր նէվի Պանգա մուամէլաթընը տէրէօհաէ էյլէր, էմթաա, եահամ վէ թահվիլաթ իւզէրինէ ավանս, կէրէք մէմլիքը Շահանէ վէ կէրէքսէ էվրօրա իւզէրինէ օլան չէքլէրին սգոնիօսը, հիսապը ճարի քիչարը, չէք վէ գրէսի մէքթուպլարը էմիսիոնը, թիրքիա վէ էվրօրանին պաշլըճա չէհիրլէրինէ թէէսիյէ գմինընտա թէլէկրաֆիա էմրէր կէօնտէրիլմէսի։
Իհամ պօրսասը—կէրէք բիացալարդ վէ կէրէքսէ էճնէպի բիացալար իւզէրինէ մուշթերիլէրիմիզ իշիւն է՛ն գիյատ մէնֆաաթպարչ շարթլարը Պօրսա էմրէրինին իճրասը։
Տէրօ խիլմէք իւզրէ զայէթ ճիդի պիր պէտէլ մուգապիլինէ պիճիմէ էօհամը զապալ իհտիկի կիպի, հէր նէվի գարօնլարը սգոնիօ վէ եա թահսիլ էյլէր։
Աթինա Պանգասը՝ գայալարընտա պուլունան տօլայլարընը միւսաիա շարթլարը էհալիյէ իյճաբա վէրիր։

ՏԷՐՕԼԱՐ

Աթինա Պանգասը՝ հէր նէվի ագչէ իլէ օլան տէրօլարը սթիտէքի ֆայիզէրէ գապալ էյլէր.

Հայիլինէ («Էյ») տէրօլար իչիւն		3 %
6 այլըգ	» »	3½ %
1 սէնէլիք	» »	4 %
2 սէնէլիք վէ տահա գիյատ	»	5 %

Տէրօլար հանկը նէվ ագչէ իլէ վագը օլուրսա, օ ագչէ չէքլինէ օլարագ իսատ իսիլիր։ Ֆայիզէր՝ հէր սէնէնին յունվար 2ի իլէ յուլիս 1ի թարիհլէրինէ թէէսիյէ օլունուր։
4 % ֆայէզէ խոսուսի ֆարէզէր.— Աթինա Պանգասը ուֆագ սէրմայէտարընտան իպարէթի միշթէրիլէրինէ տէ հէր կէօնա սուհուլէթի վէրմէք արզուսընտա օլմազլա, խոսուսի պէքս գարնէլէր տախի իհտիմ օլուպ, պունլարլա ազամի օլարագ 100 (եիւզ) լիրայա գատար տէրօ իսէպլիհրէր։
Պու գարնէլէր՝ 4% նիսպէթինտէ ֆայիզկէթիրմէք օլուպ, պու պապտէքի թէէսիյաթ ասզարի օլարագ 25 գշ.տան (ալթուն ագչէ) պաշլայաճագ տըր։

ԱՅԲ, ԿԻՆ, ՏՂԱՅ

Մարդս տենդի հիւանդութենէ վն ջ տկար կը ելլայ, մանաւանդ տղայ մը։ Թէպէտև հարկ չիտեսնուի, հիւանդին պէտք է տալ

SCOTT'S EMULSION

և տկարութիւնը անմիջապէս և վստահաբար կը փարատէ և կը տեսնուի որ

ԸՍՊՕԹԻ ԲԸՂԸԴՐՈՒԹԻՒՆ

մարմինը պատող բոլոր տկարութիւններու դեմ ամենամեծ դեղ է։ Բրեգական տակ ասոր հաւասար բան մը չկայ. այնպէս կոտարեալ կը բժշկէ՝ որ կը կարծուի թէ հիւանդութիւնը կուտէ ու կը կլլէ։

Բոլոր դեղադրներէն և դեղաբաշխներէն կը գնուի։

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։
18

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԹԱՐԻԽԸ ԹԷԷՍԻՍԻ 1860
ԱՒՍԹՐԻԱ ՀԻՊՔԻՄԷԹԻՆԻ ԻՍԹԻՅԱԶԸՆԸ ՀԱՒԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Հարիպ սէրմայէ թէէմինաթ ագչէսի 17,000,000 ֆրանգ

Գումբանեանընը հարիպ շիւպէսի՝ Թիւրքիատա զայէթ միւսաիտ չարթլարա հէր կէօնա սիկուրթա գապալ իսէր։
Գումբանեանընը պանգասը՝ ԳՐԻՆԻ ԼԻՕՆԷ ՏԻՐ։
Մէմլիքը մահրուսէ իշիւն ումումի ահէնթէխանէսի՝ Գալաթատա Տէյիրմէն խանընտա Նո. 10, 11 վէ 12 օտալարտա տըր։
Թիւրքիա իշիւն ումումի միւտիր ԻՆԷԱՍ Ս. ՏԱՆՏՐԻԱ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

1892 2/14 օգոստոս (20 սէֆէր 1310) թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունը ճէնանալը Բատիշահի մանթուգը միւնիֆինէ թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։

Գալաթատա Հէզարէն սոգաղընտա Գօ-Օրէրաթիվ մուղազասը գարշըընտա քեսքին Նալը խանընտա 14 նումէրօլը իսարէի մէրքէզիյէէ վէ մէվգէի աթիյէէ միւրաճաաթ օլունապիլիր։

Սիրանպոլտա Եէնիճամի ավլուսընտա Պանգը Օսմանի շիւպէսի։
» Պաղչէ Գարաուսընտա թրամվայ ճատտէսինէ կէօմրիւք գուբպինտէ մուամէլաթը գայտիյէ տարէրէսի։
» Պաղչէ Գարաուսընտա Շէյխ իւլ Իսլամ խանընտա 10 նումէրօտա Սատագ Բօտիթթի էֆ.
» Վէզնէճիէրէրտէ Ապաի պէյ վէ գումբանեասը։
» Պաղչէ Գարաուսընտա Էմին էօնիոնտէ Իզմիր սոգաղընտա Այմէլօղլու էֆ.։
» Իզզէթ Բաշա խան Իհսան պէյ։
Գատըքէօյիւնտէ Զարշը ճատտէսինտէ Քեամիլ էֆ.։
Գատըքէօյիւնտէ Մօտա ճատտէսինտէ Անթիբա էֆ.։
Պէյօղլունտա Ճատտէի Բէպիրտէ Օսմանը Պանգասը շիւպէսի։
Երէնքէօյիւնտէ Բօսթա վէ Թէլէլրաֆ շիպէսի գուբպինտէ Թէոլօկօս Եօանիտէս էֆ.։
Շիշլիտէ Պէյիւքտէրէ ճատտէսինտէ 137 նումէրօտա Ի. Բօսսի էֆ.։
Գալաթատա Թիւնէլ խանընտա 12 նումէրօտա Ա. Բիրժանց էֆ.։
Բէնտիքտէ Բ. Սօմմարիբա էֆ.։
Պէյօղլու Ատատա Բէսուլ էֆ.։
Մագրիքէօյիւնտէ Սիրասիոն ճատտէսինտէ Ա. Անկէլիուս էֆ.։

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
1828 ՎԷ 1829 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԸՆՄԸՇ
ՄԻՐԲԻԶԸ ԻՍԱՐԻՆԻ՝ ՌԱՐԻՋՏԻ ՎԱՆՏՈՄ ՄԻՑՏԱՆԸՆՏԱ.
Ց ՆՈՒՄԻՐՕՎԸ ՑԱՐԻԼԻՊ ԽՈՒՍԱՒՍԻԼԻԷՐԻՆՏԻ

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ԹԷՂՄԻՆԱԹԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 329,000,000 ֆր.
1905ինին թահսիլաթը 39,000,000 »
1905 նիհայէթինէ գատար
թէէսիյէ օլընան պիյան 460,000,000 »
ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զայէթ միւսաիտ չէրահթ իլէ թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իսէր։ Հէր նէվի սիկուրթա մուամէլաթը, մեսէլա, վէֆաթ հալինէ, միւթէլիֆ (միքսի), թրանսիտ վէ սարիէ սիկուրթայրը իճրա էյլէր։
ՇԻՐՔԷԹԻ ՊԱՆԳԱՍԸ՝ Օսմանը Պանգասը տըր. Թիւրքիա վէ Մէմլիքը Շարդպէտ իշիւն միւտիրլիէթը ումումիյէթ.—Սիրանպոլտա Սուլթան Համամընտա Գաֆրըճօղլու Բասատը։
Միւտիրը ումումի.— ՍԻՄՕՆ ԳԱՑԻԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր.— ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Մէմլիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա խուսուսի ածանալարը վար տըր։

ՏԷՕՃԶԷ ՕՍԻԱՆԹ ՊԱՆԳ

ՍԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Սէրմայէսի 16,000,000 մարգ (20,000,000 ֆրանգ)

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ԻՍԲԷՆՏԷՐԻԵԼ, ԳԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԳ։
Տէրսաատէթ Ալէքսան գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնշէր Պանքֆէրայն վէ Նացիոնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյշլանտ թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԻՐԲԻԶԸ ԻՍԱՐԻՆԻ՝ ԳԱԼԱԹԱՍԱ ՎՕԵՎՕՍԱ ՀԱՍՏԷՍԻՆՏԷ ԵԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ։
ՍԻՐԱՆՊՕԼ ՇԻՊԼԻՍԻ՝ ՏԻԼՍԻՄՅԱՆՏԷ ԽԱՆ։

Դաղա սաաթը հէր կիւն ալափը. սաաթ 9½-տան 4է գատար
Շումատա կիւնլէրի » 9½-տան 1է գատար։

Մէգքիր պանգանըն թասարրուֆ գացասը տախի օլուպ, պու գացայա բարա թէվտի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իշիւն 3½%, 1000 լիրատան գիյատէ մէպալիղ իշիւն 3% ֆայիզ իհթա էյլէյօր։
Պունընլա պէրապէր, պանգա՝ քէֆիլէթի եվվելէճէ մահալլի կազէթալարա իլան իհտիրմէք շարթը իլէ ֆայիզին մըգտարընը թէգեիտ վէ եա թէնգիա իհմէք սէլահիյէթինի մուհափազա էյլէր։ Թէվտի իտիլէն մէպլազտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ՝ իսթէնիլտիկի զէման կէրի ալընապիլիր։ 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ալմագ իշիւն 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթէճավուզ ագչէյի իսթիրատտ իշիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իհպարը քէֆիյէթի իհմէք իյճապ իսէր։
Մէգքիր պանգա՝ Գալաթա պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընա միւթէալիգ սըրարքլարը տախի չէրահթը միւթէտիլէ իլէ գապալ էյլէտիկի կիպի, վէճաթէթիյլէ իշիւն թահվիլաթը էմրը մուհափազասը իշիւն այրըճա իւզրէթ ալմագ։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սիրանպօլտա Պաղչէ Գարաուսընտա ճէլալ Պէյ խանը իհթիսալինտէ Ն° 1 Զիֆթէ Ըսզըլէթ մաղազասը.
ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՇԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻԻՃԱՃԱՐԸ

Մէգքիր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիգ էնվահ ալէաթ ու էտէվաթ թօրտան վէ բէրաքէթէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունը։
Էզճիմէք եումուշագ վէ սէրթ լոսթիգտէն (դաուչուտան) մամուլ մէվատը միւխթէլիֆէ, գասրգ պաղլարը, էնվահ շիրինկալար, էլէքթրիգ մանքինալարը, միպան իլ հավա (պարօմէթր), միպան իլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիքլէր պուլունմագտա տըր։
Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սրբարքլաթ վէ թամիլաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իսէր։

Մէսուլը խմբագիր՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ